

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ
ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΔΙΜΙΔΙΑΝΟΥ,
ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΖΙΚΟΥ,
ΤΟΥ ΟΜΟΛΟΓΗΤΟΥ.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΣΥΜΠΕΠΛΗΡΩΜΕΝΗ

Μετά προλεγομένων περί της επαρχίας Κυζίκου

ΥΠΟ

ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΥΖΙΚΟΥ

ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ,

ΕΝ ΕΤΕΙ ΔΟΣ΄.

κατά μήνα Ιανουάριον.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1876.

168876

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ.

Τὴν ἀσματικὴν ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΝ τοῦ ἐν ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Αἰμιλιανοῦ Ἐπισκόπου Κυζίκου τοῦ Ὁμιλογητοῦ τύποις ἐκδοῦναι προθέμενοι, πρέπον ἐνομίσαμεν ἵνα πόθεν τε εἰς τοῦτο ὠρμήθημεν εἰπωμέν, καὶ περὶ τῆς ἐπαρχίας Κυζίκου ὑπὸ Ἐκκλησιαστικὴν ἔποψιν βραχέα τινὰ ἐκθῶμεν.

Καὶ αἰτία μὲν ἡ πρὸς ἐκδοσὶν τῆς ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ ἡμᾶς παροτρύνασα αὐτὸς εὐτὸς ἐστὶν ὁ ἅγιος Αἰμιλιανὸς, ὅστις, Μητροπολίτης Κυζίκου κατὰ τὸν ἔννατον αἰῶνα χρηματίσας, καὶ ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου γενναίως μετὰ τῶν συναθλων αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν ἀγίων εἰκόνων ἀγωνισάμενος, καὶ τῆς ὀρθότητος τῶν Ἀποστολικῶν καὶ πατρικῶν παραδόσεων ὀρθοδόξως ὑπερμαχῶν, πολλὰς βασάνους καὶ τιμωρίας καὶ φυλακὰς ὑπὸ τοῦ θηριωδύμου τούτου τυράννου ὑπομείνας, τῆς ὀρθῆς ὁμολογίας τῆς πίστεως τὸν στέφανον ἐκόμισατο, καὶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας πάσης δημοσελῶς τῆς αἰωνίας μνήμης ἐνιασιῶς ἀξιοῦται (Γριῶδ. Κυρ. Ὁρθοδ.)

Καθὼς δὲ καὶ ἐν ἄλλαις Ἐκκλησίαις, εἰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι διέπρεψαν Ποιμένες, πάντες ὡς ἀστέρες λαμπροὶ τὸ τῆς Ἐκκλησίας καταγλαΐζοντες νοητὸν στερῆμα, ἐνὸς δὲ τινος λέγονται συνήθως Ἐκκλησίαι, εἴτε ἕνεκα τῆς προσωπικῆς ἀξίας ἐνὸς τῶν

Ποιμένων αὐτῶν, εἴτε ἕνεκα περιστάσεων τινων Ἐκκλησιαστικῶν, ἐν αἷς διεκριθῆσαν ὑπερμαχοῦντες τῆς πίστεως, ὡς ἡ Κωνσταντινούπολις, ἐν παραδείγματι, λέγεται θρόνος τοῦ Χρυσοστόμου, καὶ ἡ Καισάρεια τοῦ Μ. Βασιλείου, οὕτω καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Κυζίκου δικαίως λέγοιτ' ἂν θρόνος τοῦ Αἰμιλιανοῦ, διὰ τε τὴν προσωπικὴν αὐτοῦ ἀξίαν, καὶ διὰ τοὺς ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας λαμπροὺς αὐτοῦ ἀγῶνας, εὖς ἠγωνίσαστο κατὰ τῶν ἀγρίων εἰκονομάχων.

Ἄλλ' ὅπως παραδόξως συμβαίνει ὥστε ἐν τῇ περιφερείᾳ, ἐν ἣ μᾶλλον διέπρεψε θεῖός τις Ἱεράρχης, καὶ ὅπου πλεῖον πάντων ἐπ' αὐτῷ οἱ Χριστιανοὶ καυχῶνται καὶ καλλωπίζονται, ἐκεῖ μὴ ὑπάρχειν ναὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ καθιερωμένον, ὡς οὕτε ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπάρχει τοῦ θεοῦ Χρυσοστόμου ναὸς, οὕτε ἐν Καισαρείᾳ τοῦ Βασιλείου, τὸ δ' αὐτὸ πολλαχοῦ ἄλλοθι ἴδιοι τις ἂν συμβαῖνον, οὕτω καὶ ἐν Κυζίκῳ οὕτε ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Μητροπόλεως, οὕτε ἐν τῇ τῶν ἐπισκοπῶν αὐτῆς ὑπῆρχε ναὸς, ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ μεγάλου αὐτῆς ποιμένος Αἰμιλιανοῦ τιμώμενος (α). Εἰκὼν δὲ μόνον σεβασμῖα τοῦ ὁσίου πατρὸς ἐσώζετο ἐν τῇ ἱερᾷ ἐκκλησίᾳ τῆς Μητροπόλεως ἐν Ἀρτάκῃ.

Ἄλλὰ τῷ 1854 ἔτει πυρποληθείσης πάσης σχεδὸν τῆς πόλεως Ἀρτάκης μετὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν αὐτῆς, ἐν τῇ ἀνοικοδομῇ τῆς νέας Μητροπολιτικῆς ἐκκλησίας, τὸ ἀριστερὸν αὐτῆς κλίτος καθιέρωσεν ὁ νῦν εὐκλεῶς πατριαρχεῦων κύριος Ἰωακείμ, Κυζίκου τότε Μητροπολίτης ὧν, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου Αἰμιλιανοῦ ἔκ-

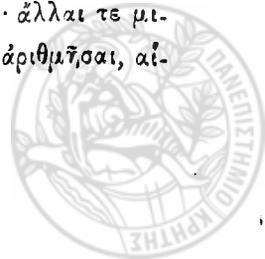
(α) Πληροφορούμεθα ὅτι ἐν Χίῳ ἐν τῇ χώρᾳ Καλλιμασιά ὑπάρχει ἐξεκκλησίον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου Αἰμιλιανοῦ, τελουμένης πανηγυρικῶς τῆς μνήμης αὐτοῦ κατ' ἔτος τῇ ἡ. Αὐγούστου.

του τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, μελοποιθέντα, συνεκδοθῆναι οὐκ ἄχρι ἡμῖν ἔδοξε. Τοσαῦτα μὲν δὴ περὶ τῆς ἀφορμῆς, ἐξ ἧς πρὸς ἔκδοσιν τῆς παρούσης Ἀκολουθίας ὠρμήθημεν.

Ἡ δὲ Κύζικος, αὐτὴ τε ἡ πόλις καὶ σύμπασα ἡ δικινητικὴ αὐτῆς περιφέρεια, ὡς ἐπίσημον πρόσωπον διεδραμάτισεν ἐν τῇ παγκοσμίῳ Ἱστορίᾳ, καὶ ἰδίως τῇ Ἑλληνικῇ, ἀπὸ τῆς προϊστορικῆς ἔτι ἐποχῆς, μέχρι καὶ τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων καὶ ἐφεξῆς ἔτι, οὐδένα, νομίζομεν, λανθάνει, καὶ ἄκρω, τὸ δὴ λεγόμενον, δακτύλῳ, ἱστορικῆς γνώσεως γευσάμενον. Ἐνταῦθα γὰρ τὸ Ἴλιον, ἡ κονίστρα αὕτη τῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἐξευγενισμοῦ πρὸς τὸν Ἀσιατικὸν βαρβαρισμὸν πρώτης πάλης, ἐνταῦθα τὸ Τρωϊκὸν πεδίου, καὶ οἱ ποταμοὶ Σκάμανδρος καὶ Σιμόεις καὶ τὸ Σίγειον ἀνωτῆριον, καὶ τὰ λοιπὰ, ἀθανασίας δόξαν περιβληθέντα ὑπὸ τῶν ἀθανάτων καὶ ἐνδόξων Ὀμηρικῶν ποιημάτων Ἐνταῦθα ὁ Γρα νικὸς ποταμὸς, τὸ θέατρον τοῦτο τῶν πρώτων ἐν Ἀσίᾳ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου πολεμικῶν κατορθωμάτων, καὶ ἡ ἀφετηρία τῆς ἐν τῇ Ἀσίᾳ διαδόσεως τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ ἡ πρὸς τὸν Χριστιανισμὸν δι' αὐτῆς προοδοποίησις.

Οὐ μόνον δὲ ἐν ταῖς ἀρχαιοτάτοις χρόνοις ἡ ἐπαρχία αὕτη ἐπίσημον κατέχει θέσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις πολλὰς αὐτῆς πληροῦσι σελίδας τὰ ἐν ταῖς πόλεσι καὶ ταῖς θιλάσσαις αὐτῆς πολλὰ τῶν ἐπισημοτάτων Ἑλληνικῶν κατορθωμάτων. Ἐν αὐτῇ γὰρ ἦσαν αἱ πόλεις ἤτε Ζέλεια καὶ ἡ Πριάπος καὶ τὸ Πάριον καὶ ἡ Ἡερκώτη καὶ ἡ Λάμφακος καὶ τὸ Ἴλιον καὶ ἡ Τρωὰς καὶ ἡ Σκῆψις καὶ ἡ Ἀβυδος, τὸ θεωρεῖον τοῦτο τοῦ Ξέρξου, πρότερον μὲν τῆς δόξης καὶ τῆς ἀλαζονείας, μετ' ὀλίγον δὲ τῆς ἡττης καὶ τῆς αἰσχύνης αὐτοῦ· ἄλλαι τε μικρότεραι, ἃς οὐ τῆς ἡμετέρας προθέσεως ἐνταῦθα ἀριθμῆσαι, αἰ-

τινες σχεδόν πᾶσαι καὶ ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν Τούρκων ὑποθέσεις τε καὶ δρῶντα πρόσωπα πολλῶν σκηνῶν ἐγένοντο.

Τῆς δὲ πόλεως Κυζίκου ἡλικία μὲν ἦν ἡ ἀκμὴ καὶ τὸ μεγαλειῶν, οὐ μόνον ὡς ἐκ τῆς ἐπικαίρου στρατηγικῆς καὶ ἐμπορικῆς αὐτῆς θέσεως, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκ τῆς εἰς πᾶν εἶδος μαθήσεως καὶ τέχνης ἐπιδόσεως τῶν κατοίκων, διδάσκει μὲν πᾶσα ἱστορία, Ἑλληνικὴ καὶ Ῥωμαϊκὴ, τὸν τε ὄλθον αὐτῆς καὶ τὴν εὐνομίαν καὶ τῶν οἰκοδομῶν τὴν λαμπρότητα ὑπερεκθειάζουσα, καὶ μηδεὶς αὐτὴν στερουμένην, ὅσα μεγάλας καὶ ἐνδόξους τὰς πόλεις ἀναδεικνύουσιν ἀποφαινομένη· τῆς δὲ ἰσχύος αὐτῆς καὶ δυνάμεως ἀπόδειξις ἔστω ὅτι μόνη, ἢ μετ' ὀλίγων μόνη ἡ πόλις αὕτη, ἡ Κυζίκος, διέμεινεν, οὐχὶ ὑποτελής, ἀλλὰ φίλη καὶ σύμμαχος τῆς Ῥώμης, μέχρι τέλους τῆς Ῥωμαϊκῆς κοσμοκρατορίας· ἀλλὰ φεῦ! ἡ τοιαύτη πόλις κατεστράφη ἄρδην ὑπὸ σεισμοῦ περὶ τὰ μέσα τοῦ δεκάτου αἰῶνος μ. Χ. συγκαταθάψασα ὑπὸ τὰ ἐρείπια αὐτῆς ἑαυτὴν τε καὶ πᾶσαν τὴν ἑαυτῆς ἰσχὺν καὶ δόξαν καὶ λαμπρότητα, χρηματίσασα ἐφ' ἱκανὸν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις πρόχειρον καὶ αὐτοσχέδιον λατομεῖον λαμπρῶν κιόνων καὶ ἄλλων πολυτίμων μαρμάρων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει νεωτέρων οἰκοδομῶν, σήμερον δὲ, ἀντὶ τῶν ναῶν καὶ τῶν θεάτρων καὶ τῶν ἀγορῶν, περιέχει πλῆθος ἀμπελώνων καὶ συκαμινῶνων, καὶ κατὰ διάφορα διαστήματα οὐκ ὀλίγους λοφίσκους ἐκ συντριμμάτων πετρῶν, μαρτυροῦντας τὰ ὑπ' αὐτοῦς κρυπτόμενα ἐρείπια μεγάλων οἰκοδομῶν· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν, οὐχὶ σπανίως μεταξὺ σκάπτοντες πολλοὶ πρὸς φυτεῖαν ἀμπελώνων, ἀνεκάλυψαν καὶ σαρκοφάγους καὶ ἀγάλματα κτλ. (2).

(α) Μονογραφίαν τῆς Κυζίκου καὶ τῆς ὅλης ἐπικρατείας αὐτῆς καὶ

Ἡ τοσοῦτον οὖν ἐν τῇ πολιτικῇ ἱστορίᾳ ἐπίσημος πόλις τε καὶ ἐπαρχία οὐκ ἦν ὅπως καὶ ἐν τοῖς Ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασι μὴ μέγα διαδραματίσῃ πρόσωπον, καὶ ἐπίσημον ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ κατάσχῃ θέσιν, ὡς ἐφεξῆς δειχθήσεται. Καὶ τὸν μὲν τῆς σωτηρίας λόγον καὶ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν παρέλαβεν ἀμέσως παρὰ τῶν Ἀποστόλων, πιθανῶς μὲν καὶ παρὰ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου κατὰ τὰ γειτνιαζόντα τῇ Περγάμῳ μέρη τῆς Μυσίας· βεβαίως ὁμῶς παρὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἐπισκεψαμένου τὰς ἐπισιομότερας πόλεις τῆς Μυσίας καὶ Φρυγίας, ὅστις ἐν Τρωάδι παρέμεινεν ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας, τὸν λόγον τῆς σωτηρίας διδάσκων, θαυματουργήσας δὲ καὶ τὴν ἀνάστασιν τοῦ νεανίου Εὐτύχου, ὃς τις, παρατείναντος τοῦ Παύλου τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου, ὑπνω βηθεὶ κατενεχθεὶς, ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριπέτεγου κάτω, καὶ ἦρθη νεκρὸς (Πράξ. Κ'. 7—12). Τὰ δὲ πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν πλησιέστατα μέρη, οἷον ἡ Κύζικος κτλ. οὐκ ἀπιθάνως εἶποι τις ἂν, ὅτι παρ' αὐτοῦ τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου κατηχήθησαν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ἢ παρὰ τῶν ἀμέσων διαδόχων αὐτοῦ. Διὰ ταῦτα καὶ οἱ ἐπίσκοποι αὐτῆς ἐκ τῶν πρώτων ἐτι Ἐκκλησιαστικῶν αἰώνων μέγα ἐλάβανον μέρος ἐν τοῖς Ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασι, καὶ ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐπισκοπῶν τῶν ὑπὸ τὸν Πατριαρχικὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνον ἐν τοῖς πρώτοις κατηριθμειτο θρόνοις, θέσιν, ἣν κατέχει καὶ μέχρι τῆς σήμερον.

Οὕτως ἐν τῇ πρώτῃ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, ὡς ἱστορεῖ Γελάσιος ὁ Κυζικηνὸς (α) ἐν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθεῖσι πρακτικοῖς τῆς Συνόδου ταύτης, Θεωνᾶ τῷ ἐπισκόπῳ Κυζίκου ἀνετέθη ἵνα πέμψῃ τὰς ἀποφάσεις τῆς ἁγίας Συνόδου ταῖς Ἐκκλησίαις τῆς Ἀσίας·

(α) Συλλογ. Συνόδ. τόμ. Α'. σελ. 168.

τοῦ Ἑλλησπόντου, τῆς Λυδίας καὶ τῆς Καρίας, διὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐπισκόπων, Εὐτυχίου Σμύρνης, καὶ Μαρίνου Τρωάδος. Ὅτε ὁ Μηνόφαντος, ἐπίσκοπος Ἐφέσου, ἀπεκόπη τῆς τῶν Ὀρθοδόξων κοινωνίας ἕνεκα τῆς ἀρειανῆς αἵρέσεως, ἧς ἀπρίξ ἀντείχετο, τῷ Κυζίκου, ὡς πρῶτῳ τῆς Ἀσιανῆς διοικήσεως ἐπισκόπῳ, μετὰ τὸν Ἐφέσου, ἐπετράπη ἡ φροντίς τῶν Ἐκκλησιῶν ἐκείνων πρὸς καιρὸν, διὸ καὶ οἱ ἐπίσκοποι τῶν ἐπαρχιῶν τούτων ἐλέγοντο ὑπ' αὐτὸν ἐπίσκοποι, ἄλλως ὁ Σμύρνης ἐπίσκοπος οὐδέποτε ὑπήγετο ὑπὸ τὸν Κυζίκου Μητροπολίτην (α). Ἐφεξῆς δὲ ὁ Μητροπολίτης Κυζίκου ἐτιμῆθη τῷ τίτλῳ τοῦ ὑπερτίμου καὶ ἐξάρχου παντὸς Ἑλλησπόντου.

Ἐπὶ δὲ Ἰουστινιανῷ τοῦ Β'. ἡ ἕκτη Οἰκουμ. Σύνοδος (ἔτει 691) τὴν ἐπαρχίαν Κυζίκου ἔδωκε τῷ Ἰωάννῃ Ἀρχιεπισκόπῳ Κύπρου, διατηρουμένων πάντων τῶν προνομίων τοῦ Κύπρου, ὅσα ἡ Γ'. Σύνοδος αὐτῷ ἐβεβαίωσεν, ἀθίκτων, ὥστε αὐτὸν μὲν χειροτονεῖσθαι ὑπὸ τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπων, τούτους δὲ, μηδὲ τοῦ Μητροπολίτου Κυζίκου ἐξαιρουμένους, ὑπ' αὐτοῦ· διότι, κατασχεθείσης τῆς νήσου Κύπρου ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν, ὁ

(α) Πρῶτερον μὲν οἱ Μητροπολίται Κυζίκου ἐχειροτονοῦντο, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ τῆς Ἀσιανῆς διοικήσεως, ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ἐφέσου, ὡς ἐξάρχου τῆς διοικήσεως ταύτης. Ἐφεξῆς δὲ ἀπὸ τῆς Β'. Οἰκουμ. Συνόδου, ἔπαυσεν ἡ τάξις αὕτη, καὶ ὑπήχθησαν τῷ Κωνσταντινουπόλεως σὺν τῷ Ἐφέσου αὐτῷ· διότι λέγουσι μὲν τινες ὅτι ὁ Γ'. κανὼν τῆς Β'. μόνον τιμῆς πρεσβεία δίδωσι τῷ Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλ' ἡ τετάρτη Σύνοδος ἐν τῇ πρὸς Ἀέοντα Ῥώμης ἐπιστολῇ αὐτῆς λέγει ῥητῶς ὅτι ἐξ ἀρχαίου ἔθους εἶχεν οὗτος τὴν τοῦ χειροτονεῖν τοὺς τῆς Ποντικῆς καὶ τῆς Ἀσιανῆς καὶ Θρακικῆς διοικήσεως Μητροπολίτας. (Πηδάλ. σελ. 89).

ἐπίσκοπος αὐτῆς Ἰωάννης· μετὰ πολλοῦ πλήθους τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἀπικλαγεῖς τῆς δουλείας, εἰς Ἑλλάσποντον ἦλθεν, ἔδοξε δὲ τότε τῇ τε πολιτείᾳ (ὡς ἔοικε) καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ περιθάλασαι τὸν Κύπρου καὶ τιμησαὶ αὐτὸν δι' ἀποκαταστάσεως εἰς οὐκ ἐλάσσω τῆς Κύπρου Ἐκκλησίαν, οἷα ἦν ἡ τῆς Κυζίκου· ὁ δὲ Ζωναρᾶς σημειεῖ ὅτι, α εἰ μὲν οὖν καὶ εἰς ἔργον ἦλθεν ἡ περὶ τῆς Κυζίκου ψήφος ποτὲ, οὐκ εἶδα». (Σύνταγ. Ἱερ. Καν. τόμ. Β'. σελ. 396)· καὶ δικαίως· διότι, μετ' οὐ πολὺ ἀπαλλαγείσης τῆς Κύπρου τῆς τῶν βρβύρων εἰσβολῆς, ἐπανέκαμψε καὶ ὁ Κύπρου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ μετὰ τῶν περὶ αὐτόν.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κυζίκου, καὶ πρότερον πλουσία οὔσα ἐν Ἐκκλησιαστικοῖς κτήμασι, φαίνεται ὅτι ἐπὶ πολὺ ἔτι ἐν τοῖς ἐφεξῆς χρόνοις διέμεινε πλουτοῦσα καὶ εὐθηνούσα. Διότι ἐν τῇ ἐπὶ Ἡσαίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως (1323—1331) γενομένῃ συνδικῆ πράξει περὶ ἐτησίου εἰσφορᾶς τῶν εὐπορουσῶν Μητροπόλεων ὑπὲρ τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, τῶν προσόδων αὐτῆς ἀνεπαρκῶν καταστασῶν πρὸς συντήρησιν αὐτῆς, ἕνεκα πολλῶν καὶ ποικίλων ἐπιδρομῶν καὶ δηλώσεων τῶν περὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν μερῶν, ἐν οἷς πάντως ἔκειντο τὰ πλεῖστα τῶν κτημάτων αὐτῆς, τῇ Κυζίκῳ ἐπεβλήθη εἰσφορὰ διακοσίων ὑπερπύρων, ὧσων δηλονότι καὶ τῇ Ἡρακλείᾳ οὖν ταῖς ἐπισκοπαῖς αὐτῆς. (Σύνταγ. Καν. Τόμ. Ε'. σελ. 135).

Τὰ ὅρια τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ἅπερ ἦσαν τὰ αὐτὰ περίπου καὶ τοῖς τῆς πολιτικῆς διοικήσεως, ἦσαν πρὸς ἄρκτον μὲν ὁ Ῥύνδακος ποταμὸς, πρὸς νότον δὲ τὸ ὄρος τῆς Ἰδης· περιελάμβανε δὲ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς Μυσίας καὶ τῆς Ἐλλάσσονος ἢ Ἐπικτήτου Φρυγίας, τὰ ὅρια δὲ ταῦτα μέχρι σήμερόν εἰσι τὰ αὐτὰ, μετὰ μικρῶν παραλλαγῶν, ὡς κατωτέρω δειχθήσεται. Διότι καὶ σήμερον ἡ Ἐκκλησιαστικὴ περιφέρεια τῆς Κυζίκου

ἀρχεται ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ῥονδίου ποταμοῦ, ἀπέναντι τῆς νήσου Καλολίμου ἐν τῇ Προποντίδι, διέρχεται τὰ δύο τρίτα σχεδὸν τῆς Προποντίδος, ὅλον τὸν Ἑλλησποντον, ἐξέρχεται εἰς τὸ Αἶγαϊον, καὶ ἀφ' οὗ περικλίμψη τὸ ἀκρωτήριο Λεκτὸν (Μπαμπᾶ), εἰσέρχεται εἰς τὸν Ἀδριατικὸν κόλπον μέχρι σχεδὸν τοῦ μυχοῦ αὐτοῦ. Μεσογειῶς δὲ, τῆς Ἀρτάκης λαμβανομένης ὡς σημείου ἀναχωρήσεως, ἔχει ἕκτασιν κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν πόλιν πάλαι μὲν Βολάδος ἢ Βλαῦδος, νῦν δὲ Βαλάτ, ὠρῶν τεσσαράκοντα καὶ δύο· τουτέστι περιλαμβάνει μόνον κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τῆς Μυσίας ὅλον σχεδὸν τὸ ἐπὶ τῶν Ὀθωμανικῶν διοικητικῶν διαιρέσεων σαντζάκιον τοῦ Καρσῆ. Πρὸς νότον δὲ, ἦτοι πρὸς τὸ τελευταῖον ὄριον τῆς Φρυγίας, μέχρι τοῦ χωρίου Παπαζλί, πολλῶ πλεόν τοῦ ἀνωτέρω σημειωθέντος χρονικοῦ διαστήματος.

Ἡ ἕκτασις αὕτη, ὑπὸ ἓνα καὶ μόνον ἐπίσκοπον τελοῦσα, βεβηχίως ἐστὶ τεραστία· παραβιλλομένη ὁμῶς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπισκοπῶν, ἃς περιεῖχεν, ἔστιν ἀναντιρρήτως σχετικῶς μικρά, καὶ φέρει ἕκαστον εἰς βέβαιον συμπέρασμα ὅτι ἦν πολυπληθεστάτη ἐπαρχία, καὶ ἐν ἡγνοίᾳ ἐτι τὸ πλῆθος τῶν ἐν αὐτῇ πόλεων, εἶγε παραλίως μόνον εἶχεν ἕξ ἐπισκοπὰς, σὺν ἐξδόμῃ τῇ Μητροπόλει.

Περιεῖχε δὲ ἐπισκοπὰς, κατὰ μὲν τὸν Βίγγαμον (α), δέκα καὶ ἐννέα σὺν τῇ Μητροπόλει κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν. 1. Κύζικος (Μητρόπολις). 2. Γέρμη 3. Ποιμάνιον. 4. Ὠκη (ἢ Ὠκκη). 5. Βάρη, (ἢ Βάρις). 6. Ἀδριανῶν Θῆραι. 7. Λάμφακος. 8. Ἄβυδος. 9. Δάρδανος. 10. Ἴλιον. 11. Τρωάς. 12. Μιλητούπολις. 13. Ἀδριανή. 14. Σκῆψις. 15. Πιονία. 16. Πριζόννησος. 17. Κέραμος.

(α) Josephi Binghami Originum, Sive Antiquitatum ecclesiasticarum, Lib. IX Cap. III. §. 8.

σημειουμένω, ἀριθμοῦνται μόνον δυοκαίδεκα Ἐπισκοπαί, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κυζίκου, εἴτε τοῦ Ἑλλησπόντου, μετὰ δεκάτης τρίτης τῆς Μητροπόλεως, κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν. 1. Κυζίκος. 2. Γέρμη. 3. Ποιμανινόν. 4. Ὀκη. 5. Βίρης. 6. Ἀδριανοῦ Θῆραι. 7. Λάμφκος. 8. Ἄβυδος. 9. Δάρδανος. 10. Ἴλιον. 11. Τρωάς. 12. Πιονία. 13. Μιλητούπολις. Ἐν δὲ τῷ ἐν τῷ αὐτῷ τόμῳ τοῦ Συντάγματος (σελ. 476) καταλόγῳ, τῷ παρὰ τοῦ βασιλέως Λέοντος τοῦ σοφροῦ γενομένῳ, ἐν ᾧ καταστρώννυνται, ὅπως εἶχον τάξεως οἱ θρόνοι τῶν Ἐκκλησιῶν, τῶν ὑποκειμένων τῷ Πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ, δέκα καὶ τρεῖς ἀριθμοῦνται Ἐπισκοπαί, ὑποκειμένη τῇ Μητροπόλει Κυζίκου, παρεμβαλλομένης δηλ. ὡς πέμπτης, μετὰ τῆς Βίρεως καὶ τῶν Ἀδριανοῦ Θηρῶν, τῆς Δαφνουσίας βεβαίως ἡμαρτημένως, διότι ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο πόλις οὐδεμία ὑπῆρξεν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κυζίκου, ἔκειτο δὲ ἐν Βιθυνίᾳ, τῇ Μητροπόλει Νικομηδείας ὑποκειμένη. Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου, τοῦ ὑπὸ τοῦ Λέοντος τοῦ σοφοῦ ἀναγεγραμμένου, ὁ Βιγγαμος (ἐνθ. ἀνωτέρω) μνείαν ποιούμενος, ἔξεστι, λέγει, εἰκάζει ὅτι αἰπέντε τούτων (τῶν Ἐπισκοπῶν) (συναριθμῶν καὶ τὴν Κέραμον) κατὰ τὸν ὄγδοον (ἴσως ἔνατον· ὁ γὰρ Λέων ὁ σοφός, λήγοντος τοῦ ἐνάτου καὶ ἀρχομένου τοῦ δεκάτου αἰῶνος ἡκμασεν) αἰῶνα συνημμέναι ταῖς λοιπαῖς οὐκέτι ἐσώζοντο· ἡ εἰκασία ὅμως αὕτη τοῦ σοφοῦ Βιγγάμου οὐκ ἐν πᾶσιν εὐοδοῦται· πιθανὴ δ' ἀνεῖη ἴσως μόνον πρὸς τὴν Σκῆψιν καὶ τὴν Ἀδριανήν· ἡ γὰρ Προικόννησος καὶ τὸ Πάριον πρὸ πολλοῦ ἐτιμήθησαν εἰς Ἀρχιεπισκοπὰς, ὡς φαίνονται ἐν ἀμφοτέροις τοῖς μνημονευθεῖσι καταλόγοις ἐν τῇ σειρᾷ τῶν Ἀρχιεπισκοπῶν, ἐφεξῆς δὲ καὶ ἡ Ἄβυδος καὶ ἡ Μιλητούπολις, ὧν ἡ πρώτη καὶ εἰς Μητρόπολιν ἐτιμήθη· διὸ καὶ οὐ σημειοῦνται ἐν τῷ καταλόγῳ τοῦ Λέοντος αἱ δύο ἐκεῖναι Ἐπισκοπαί.

Ἡᾶσαι δὲ αἱ δεκαεξ' αὐταὶ Ἐπισκοπαὶ βεβαίως γινώσκεται ὅτι μέχρι τοῦ ἐνάτου αἰῶνος ὑπῆρχον ἔχουσαι τοὺς ἐπιτοῦ ἐπισκόπους ἐν ἐνεργείᾳ, τινὲς δὲ, ὡς ἡ Μιλητούπολις καὶ τὸ Πάριον, καὶ μέχρι τοῦ δεκάτου τρίτου καὶ δεκάτου τετάρτου· διότι, ὡς σημειῖ ὁ Λεκουίνος, οἱ ἐπίσκοποι αὐτῶν πασῶν, εὖς ἀναφέρει ὀνομαστί, παρεκάθητο ἐν ταῖς ἐπὶ Φωτίου Συνόδοις· πόσον δ' ἐφεξῆς χρόνον διετηρήθησαν καὶ τότε κατελύθησαν ἰλοσχερῶς, τοῦτο ἀκριβῶς ὀρισθῆναι ἀδύνατον. Νῦν δὲ μία καὶ μόνη ἡ Προικόννησος, ἐγκαίρως μὲν τιμηθεῖσα εἰς Ἀρχιεπισκοπὴν, ἐπ' ἐσχάτων δὲ εἰς Μητρόπολιν, σῶζεται ἀκεραία καὶ ἡ αὐτὴ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν νήτων, οὐχὶ ὅμως καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν κατοίκων, καὶ τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν, καὶ τὴν ὑλικὴν εὐημερίαν· δύο δὲ ἐκ τῶν λοιπῶν ὄλων, αἱ πρωτεύουσαι πόλεις, ἡ Λάμψακος καὶ ἡ Δάρδανος, εἰ καὶ μὴ ἀκριβῶς ἐπὶ τῶν ἀρχαίων θέσεων κείμεναι, κατοικούμεναι δ' ὅμως καὶ ὑπὸ Χριστιανῶν, καὶ διασώζουσαι τὰ ἀρχαῖα αὐτῶν ὀνόματα, ἀναμιμνήσκουσι τῷ ἐπισκεπτομένῳ αὐτὰς τὴν πάλαι ποτὲ πολιτικὴν τε καὶ Ἐκκλησιαστικὴν αὐτῶν ἱστορικὴν λάμψιν· πᾶσαι δὲ αἱ ἄλλαι αἱ μὲν ἐξέλιπον παντελῶς, ὥστε οὐδὲ ἶχνος τῆς ποτὲ ὑπάρξεως αὐτῶν ὑπάρχειν, αἱ δὲ πρῶσιάζονται ὑπὸ τὸ πένθιμον κάλυμμα τῶν ἐρειπίων αὐτῶν, τὸν εἰκτον καὶ τὰ δάκρυα ἀποσπῶσαι τοῦ θεατοῦ. Ἴνα δὲ πληρεστέραν, ὅσον ἡμῖν δυνατόν, καταστήσωμεν τὴν σύντομον ταύτην συγγραφὴν, πειρασόμεθα σημειώσεις τινὰς σημειῶσαι περὶ τοῦ ὅπου ἐκάστη τῶν πόλεων τῶν ἐπισκοπῶν τούτων ἔκειτο, ἀκολουθαῦντες τῇ ἐν τοῖς καταλόγοις τάξει αὐτῶν.

Τῇ τάξει δὲ ἦν

1. Ἡ Γέρμη, ἣτις καὶ ἱερὰ Γέρμη ἐλέγετο, πόλις τῆς Μυσίας, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Μακέστου καὶ Ῥυνδάκου κειμένη(α).

(α) Στέφ. ἐν λ. καὶ Ἱεροκ.

Κατὰ τὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ἱστορικὸν Σωκράτην, κατὰ μέγα μέρος κατεστράφη ὑπὸ σεισμοῦ, ἀλλ' ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν ἐσώζετο ἔτι ἀκμιζουσα ἐν φρουρίοις καὶ ἐν τῇ στρατηγικῇ αὐτῆς θέσει, καὶ θέατρον μυχῶν ἔτι ἐγίνετο. Ὁ Παχυμέρης λέγει ἐπὶ λέξεως τάδε περὶ αὐτῆς. «Τὰ δὲ περὶ τὸν μέγαν Διῦκα στρατεύματα ἐν πολλῷ τῷ κατὰ σφᾶς θίβρει προσάλλει τῇ Γέρμῃ, ἢ ὑπ' ἐλπισμοῖς ἀραρόσι τοῦ πλήθους Περσῶν τῆδε καταλαβεῖν, ἢ καὶ τὰ τῆς ἀνδρείας ἐνδείξασθαι» (α). Ὁ δὲ Σμίθιος (β) καὶ ὁ Κράμερος (γ) ταυτίζουσι τὴν πάλαι Γέρμην τῇ νῦν Γκιρμασλή Κασαμπασί, πάνυ πιθανώτατα λέγοντες· διότι καὶ ἡ μεταξὺ τῶν δύο εἰρημένων ποταμῶν ἔτι καὶ νῦν θέσις αὐτῆς, καὶ τὰ περὶ αὐτὴν ἐρείπια, οὐδαμῶς ἀμφισβίλλειν ἐπιτρέπουσιν ὅτι ἡ νῦν Γκιρμασλή οὐκ ἔστιν ἡ πάλαι Γέρμη, ἐπιπροστιθεμένης μάλιστα ἐκ περισσοῦ καὶ τῆς ὁμοιότητος τοῦ νέου πρὸς τὸ παλαιὸν ὄνομα. Σήμερον δὲ ἡ Γκιρμασλή, κατοικουμένη ὑπὸ Ὀθωμανῶν, Ὀρθοδοξῶν καὶ Ἀρμενίων, ὑπάγεται ὑπὸ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν τῆς Μητροπόλεως Νικαίας· διότι, ἀφ' οὗ πλησίον αὐτῆς οὐδὲν χωρίον τῆς Κυζίκου ἀπελείφθη, παρεχωρήθη, φαίνεται, τῷ Μητροπολίτῃ Νικαίας, ὡς γειτνιαζουσα τῷ Μιχαλητσίῳ, ὅπως μὴ οἱ ἐν αὐτῷ Χριστιανοὶ στερεῶνται Ἐκκλησιαστικῆς προστασίας.

2. Τὸ Ποιμάνινον, ἢ Ποιμανινόν, πόλις ἐπίσης τῆς Μυσίας, πρὸς μεσημβρίαν μὲν τῆς Κυζίκου, μεσημβρινοδυτικῶς δὲ τῆς

(α) Γεωρ. Παχυμ. Βιβλ. Ε. Κεφ. 13. τῆς Ἀνδρονίκου Ἱστορίας.

(β) Smith. of Anc. geograffy ἐν λ.

(γ) J A Cramer, Asia Minor. Τόμ. Α'. σελ. 59.

(ιή.)

λίμνης Μιλητουπόλεως, ἡ Ἀφνίτιδος (α)· ὁ Ἱεροκλῆς ὀνομάζει αὐτὴν Ποιμανητός. Πάντες δὲ οἱ νεώτεροι περιηγηταὶ καὶ γεωγράφοι ταύτιζουσιν αὐτὴν πρὸς τὴν νῦν πολίχνην Μανυάς, τὴν παρὰ τὴν λίμνην Μανυάς, (τὴν τῆς Μιλητουπόλεως) (β). Ὁ δὲ σοφὸς ἱατρὸς Μίλιγκεν (γ) τίθησιν αὐτὴν εἰς τὸ νῦν πολίχinion Γκιουνένι, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἡμεῖς ἐφρονοῦμεν πρότερον· ἀλλὰ ἐγκύψαντες ἤδη συντονώτερον περὶ τὰς διαφόρους ἀποδείξεις, πειθόμεθα ἀνενδοιάστως ὅτι τὸ Ποιμάνινόν ἐστι τὸ νῦν Μανυάς, καὶ οὐχὶ τὸ Γκιουνένι· α) διότι τὸ Γκιουνένι ἀπέχει πολὺ τῆς λίμνης Μανυάς· β) διότι ὁ Στέφανος (ἐν λ.) καλεῖ αὐτὸ φρούριον καὶ πόλιν, ἡ δὲ Ἄννα ἢ Κομνηνὴ φρούριον ἐρυμνόν, ἅπερ πάντα ἐφαρμόζονται πληρέστατα ἐπὶ τοῦ Μανυάς· διότι καὶ ἡ θέσις αὐτοῦ ἐστὶν ἀληθῶς στρατηγικὴ, καὶ τὰ ἔτι καὶ νῦν σωζόμενα ἐρείπια, καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ λόφου σωζομένη ἀκρόπολις ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἀληθῶς τὸ Ποιμάνινον ἦν φρούριον ἐρυμνόν καὶ πόλις, ἐνῶ τὸ Γκιουνένι οὔτε ἐπὶ στρατηγικῆς θέσεως κεῖται, οὔτε τὰ ἐρείπια αὐτοῦ δύνανται νὰ ἀποδείξωσιν ὅτι τὸ Γκιουνένι ἦν φρούριον, καὶ φρούριον ἐρυμνόν. Νομίζομεν ὅτι ὁ Στέφανος (ἐν λ.) δικαιοὶ ἀμφοτέρως τὰς γνώμας, λέγων α Ποιμάνινον, πόλις, » ἤτοι φρούριον. Ἔστι δὲ καὶ χωρίον Κυζίκου· ὥστε τὸ χωρίον Ποιμάνινον μετὰ πολλῆς πιθανότητός ἐστι τὸ νῦν Γκιουνένι, τὸ δὲ φρούριον καὶ ἡ πόλις τὸ Μανυάς, ὅπερ κατοικεῖται ὑπὸ μόνον Ὀθωμανῶν, ἐστὶ δὲ καὶ ἔδρα ὑποδιοικητοῦ (μουδῆρη).

(α) Στέφ. ἐν λ.

(β) Τεξιέρος, σελ. 270. Smith ἐν λ. Hamilton, s. Researches in Asia Minor.

(γ) Σύγγραμ. Περιόδ. τοῦ Ἑλλ. Φιλολογ. Σουλ. Τόμ. Η'. σελ. 172.

3. Ὀκη, ἢ Ὀκκη, πόλις μνημονευομένη μόνον ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν, καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων. Ὁ Ἱεροκλῆς ὀνομάζει αὐτὴν Ὀκισίδηρον, ὅπερ ὁ Βεσελίγγιος διορθοῖ Ὀκη-Σίδηρον. Ὁ δὲ Κράμερος (α) ταυτίζει αὐτὴν πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Ἀννης Κομνηνῆς μνημονευομένην Ἀκρωκον, ἥτοι Ἀκραώκων (β)· ὁ αὐτὸς δὲ Κράμερος, ἐκ τῆς αὐτῆς Κομνηνῆς λαμβάνων τὸ ἐνδόσιμον, ὑποτίθει αὐτὴν περὶ τὴν Γέρμη, καὶ τὰ Γέρμια ὄρη (γ)· ὥστε καὶ αὕτη ἦν πόλις τῆς Μυσίας, ἧς ὁμως σήμερον οὔτε ὁ τόπος ἐστὶ γνωστός, οὔτε ἐρείπια σώζονται.

4. Βάρη-ης, καὶ Βάρις-ως. Πολὺ ὀλίγας σημειώσεις ἡδυνήθημεν συλλέξαι περὶ τῆς πόλεως ταύτης, καὶ ταύτας ἀνεπαρκεῖς πρὸς διορισμὸν τῆς θέσεως αὐτῆς, εἰ δηλ. ἔκειτο μεσογειῶς ἢ παραλίως. Ὁ Βίγγαμος (ἐνθ. ἀνωτ.) λέγει· « πάνυ ἐν μέσῳ τούτων (Τρωάδος καὶ Ἀβύδου) κειμένων τῆς Πιονίας, τοῦ Ἰλίου, τῆς Βάρεως, καὶ τῆς Δαρδάνου»· ὥστε, ἐὰν διαγωνίως λάβωμεν τὴν διεύθυνσιν ἀπὸ τῆς Τρωάδος πρὸς τὴν Ἀβυδον, μᾶλλον παραλιωτέραν ὑποληπτέον τὴν Βάρην. Ὁ δὲ Κράμερος (δ) ὑπο-

(α) Ἐνθ. ἀνωτ. Τόμ. Γ'. σελ. 60.

(β) « Ὁ δὲ γε Αὐτοκράτωρ, στοχατάμενος τῆς ἀτραποῦ, δι' ἧς διέειπε καὶ ἔμελλον, ἄλλην τραπόμενος . . . κατέρχεται εἰς τὰ Ἀληθινὰ, καὶ κείσε καταλαμβάνει τὴν Ἀκρωκον, ἐπειγόμενος καταλαβεῖν ἀπὸ τῶν ἔμπροσθεν τοὺς Τούρκους ». Ἄν. Κομ. Ἀλεξ. ιδ'.

(γ) « Ὁ δὲ γε αὐτοκράτωρ μετὰ τῶν συνόντων αὐτῷ στρατιωτῶν τε καὶ συγγενῶν εὐθύς ἐπὶ ὄπλοις ἦν· καὶ δὴ ἐποχηθέντες ἅπαντες, τὴν πρὸς Νίκαιαν ὤδουον . . . οὔτοι κατὰ τὰς ἀκρολιφίας τῶν Γερμίων ἐνδιατρίβοντες καὶ τὰς ἀμφρόδους πικρασκοποῦντες » . . . Ἄν. Κομ. ἐν Ἀλεξ. ΙΕ'.

(δ) Ἐνθ. ἀνωτ. Τόμ. Α'. σελ. 74.

(κ')

τίθησι, μετ' ἀμφιβολίας ὅμως, ὅτι ἡ Βάρη εἶναι ἢ αὐτὴ τῇ Ἀρίσθῃ, τῇ μεταξὺ Λαμφάκου καὶ Ἀβύδου κειμένη, τῇ γνωστῇ τῷ τε Ὀμήρῳ καὶ τῇ ἐφεξῆς ἀρχαιότητι πόλει· προάγεται δὲ εἰς τὴν εἰκασίαν ταύτην ὁ Κράμερος α) ἐκ τοῦ Βεσελιγγίου, ὅστις ἐν ταῖς σημειώσεσιν αὐτοῦ εἰς τὸν Ἱεροκλῆ παρατίθησι χωρίον ἐκ τοῦ συνιξαρίου τοῦ ἀγίου Παρθενίου ἐπισκόπου Λαμφάκου, ἐνθ' ἀναφέρει τὴν πόλιν Ἀρίσθην (α)· β) δὲ ἐξ αὐτοῦ τοῦ Ἱεροκλέους, ὅστις μεταξὺ τῶν πόλεων τῆς Ἑλλησποντιακῆς ἐπαρχίας ἀριθμεῖ καὶ τινὰ Βαρίσπην, καὶ συνάγει ἐπὶ τέλους ὅτι, ἐὰν ἡ Βαρίσπη ἐστὶν ἡ Βάρις, ἢ ὑπὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων μνημονευμένη ὡς ἐπισκοπὴ, ἔπεται ὅτι αὐτὴ ἐστὶν ἡ Ἀρίσθη.

5. Ἀδριανοῦ Θῆρακι. Πόλις τῆς Μυσίας, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ, ἕνεκα εὐτυχοῦς τινος θήρακος, ἦν ἐθήρευσε κατὰ τὰ μέρη ἐκείνη (β). Ὁ Σμίθιος (γ) τίθησιν αὐτὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, τῆς ἀπὸ Ἐργαστηρίων (Κοτζᾶ-Κιουμούσ-Μαδέν) εἰς Μιλητυπόλιν ἀγούσης, προσπιτημεῖων ὅτι ἦν σημασίαις τινὸς πόλις, διότι ἐπὶ τῶν νομισμάτων αὐτῆς μνημονεύεται Γερουσία. Ὁ Κράμερος (δ) ὅμως, ἐπόμενος τῷ ῥήτορι Αἰλίῳ Ἀριστείδῃ, λέγει ὅτι ἡ πόλις αὕτη ἔκειτο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀπὸ Μιλητυπόλεως (Μανυᾶς) εἰς Ἀδρικνήν, (περὶ ἧς κατωτέρω γενήσεται λόγος).

(α) Ἡμεῖς ὅμως οὐδαμῶς τῶν Ἑλληνικῶν συναξαρίων, ὅσα ἀνέγνωμεν, εὑόμεν τιαύτης ἐννοίας χωρίον.

(β) Δίων Κασ. Ῥωμ. Ἱστορ. Κερ. Εἴ. 10.

(γ) Ἐνθ. ἀνωτ ἐν λ.

(δ) Ἐνθ. ἀνωτ. Τόμ. Α'. σ.λ. 142.

(κά.)

Τὴν αὐτὴν γνώμην ἀπεδέχεται καὶ ὁ Περόυτος (α)· ὅτι δὲ οἱ δύο οὗτοι λέγουσιν ὀρθότερα τοῦ Σμιθίου, οὐδεμίᾳ ἀμφιβολίᾳ· διότι ὁ ῥήτωρ Ἀριστείδης, Ἀδριανὸς ὢν, ἐγίνωσκε βεβαίως τὰς περὶ τὴν πατρίδα αὐτοῦ Ἀδριανὴν πόλεις· ἀλλὰ καὶ ἡ θέσις αὕτη μέχρι σήμερον ἐστὶ πλουσία εἰς θήραν ἄρκτων καὶ σάγγρων κ.τ.λ.

6. Λάμψακος. Πόλις ἐπὶ τοῦ στομίου τοῦ Ἑλλησπόντου, ἐπίσημος ἐν τῇ πολιτικῇ ἱστορίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ ἐπίσης ἐπίσημον θέσιν κατέχουσα, ἐπισημοτέρα δὲ καταστάσα ἐν τῷ Ἐκκλησιαστικῷ διακόσμῳ ἐκ τε τοῦ ἐπισκόπου αὐτῆς θαυμαστοῦ ἐν θαύμασιν ἁγίου Παρθενίου, καὶ ἐκ τοῦ ἁγίου Τρύφωνος· ἀλλὰ καὶ σύνοδος, εἰ καὶ αἰρετικὴ, συνεκροτήθη ἐν αὐτῇ, τῷ 365, ὑπὸ τῶν λεγομένων ἡμιρειανῶν, τῶν ὁμοίων δοξαζόντων τὸν Υἱὸν τῷ Πατρὶ κατὰ τὴν οὐσίαν. Ἡ σήμερον ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα σωζομένη πόλις, κατοικουμένη ὑπὸ Ὀθωμανῶν καὶ Χριστιανῶν, κεῖται ἐπὶ τῆς παραλιωτέρας ἄκρας τῆς πάλαι λαμπρᾶς Λαμψίκου, ἐν ἣ ὅμως οὐδὲν σχεδὸν σημεῖον σώζεται εἰς μαρτύριον τῆς παλαιᾶς αὐτῆς δόξης καὶ λαμπρότητος.

7. Ἀβυδος. Πόλις πρᾶλιος ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου· ἀλλ' ἡ ἐπισημοτάτη τῶν πόλεων πίσις ταύτης τῆς παραλίας οὐχ ὑπάρχει σήμερον. Ἐκ πολλῶν ὅμως τεκμηρίων τοπογραφικῶν ὁ Κράμερος (β) τίθει αὐτὴν εἰς τὴν θέσιν τὴν καλουμένην σήμερον Ν α γ α ρ ᾱ, ἔθξ καὶ κανονοστοιχίξ ὑπάρχει, καὶ τὸ λοιμοκαθαρτήριον ἰδρυται. Ὁ δὲ Σοαζέλλος (γ) ἐδημοσίευσε καὶ τὰ σωζό-

(α) Perrot Explorations archeologiques, de la Galatie et la Bithynie. Τόμ. Α'. σελ. 62.

(β) Ἐνθ. ἀνωτ. τόμ. Α'. σελ. 71.

(γ) Choiseul Gouffier Voyage Pittoresque en Grece,

)(κβ'.)(

μενα αὐτῆς ὀλίγα ἐρείπια· ὧν ἐγγὺς ὑπάρχει μικρὸν Τουρκικὸν χωρίον. Ὅτι δὲ ὁ Ναγαράς ἐστὶν ἡ πάλαι Ἄβυδος, καὶ ἡ ἔδρα τῆς ἐπίσκοπῆς τούτης, ἡμεῖς ἔχομεν καὶ τὴν ἐξῆς ἀπόδειξιν, ἣν ἠκούσαμεν παρὰ τοῦ ἐν Δαρδανελλίοις ἡμετέρου ἐπιτρόπου ἱερέως Στεφάνου, ὅτι κατὰ τὸ 1865, ἐπισκεπτόμενος τοὺς ἐν τῷ αὐτόθι λοιμοκαθαρτηρίῳ χολεριῶντας Χριστιανούς, εἶδεν ἐν ἀνασκαφῇ τι, πρὸς οἰκοδομὴν γινομένην ὑπὸ τῶν αὐτόθι στρατιωτῶν, ἀνευρεθεῖσαν στολὴν ὄλην ἀρχιερατικὴν καὶ μίτραν καὶ ἄλλα ἱερὰ σκεύη, ἐξ ὧν ὁμως οὐδὲν ἀτυχῶς ἠδυνήθη λαβεῖν, μὴ ἐπιτρεψάντων τῶν ἐπιστατούντων.

8. Δάρδανος. Πόλις ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου. Κατὰ τὸν Στράβωνα, ἔκειτο μετὰ τὴν Ἄβυδον, πρὸς βορρᾶν δηλονότι αὐτῆς, ἐπὶ τῆς Δαρδανίδος ἄκρας. « Ἔστι, τοίνυν, λέγει, μετὰ τὴν Ἄβυδον ἡ » Δαρδανὶς ἄκρα, ἧς μικρῶ πρόσθεν ἐμνήσθημεν, καὶ ἡ πόλις » Δάρδανος, διέχουσα τῆς Ἄβυδου ἐδομηκόντε σταδίου· μεταξὺ δὲ ὁ Ῥόδιος ἐκπίπτει ποταμός (α). Κατὰ δὲ τὸν Κράμερον (β) καὶ τοὺς ἄλλους νεωτέρους γεωγράφους, ἡ Δαρδανὶς ἄκρα πρὸς βορρᾶν τῆς νῦν πόλεως ἐστὶν, ἡ νῦν καλουμένη Κεφίς, ἡ Κεποῦς-μποροῦν, καὶ τὰ μεταξὺ ταύτης καὶ τοῦ Δερβέντζεμέν-μποροῦν σωζόμενα ἐρείπια εἰσι τῆς πάλαι Δαρδάνου. Ἡ νέα πόλις ἐκτίσθη ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἱκανῶς πρὸς ἄρκτον τῆς παλαιᾶς, ὥστε ὁ Ῥόδιος ποταμὸς ῥέει πρὸς νότον καὶ πλησίον αὐτῆς, καὶ διὰ τὸ χθιμαλὸν τοῦ ἐδάφους συνεχῶς πλημμυρῶν, ἱκανὰς βλάβας προξενεῖ τῇ πόλει, καὶ μάλιστα τῇ Χριστιανικῇ συνοικίᾳ. Ἐλάβε δὲ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐκ τῆς παλαιᾶς, καλουμένην

(α) Βιβλ. ΙΓ'. Τρωάς.

(β) Ἐνθ. ἄνωτ. Τόμ. Α'. σελ. 81—2.

δὲ Τουρκιστὶ Κ α λ ε ῖ Σ ο υ λ τ α ν ι ἔ, καὶ κοινότερον, Τ ζ α ν ἄ κ
Κ α λ ε σ ί· Κ α λ ἔς μὲν, διὰ τὸ αὐτόθι φρούριον, Τ ζ α ν ἄ κ
δὲ, διὰ τὰ αὐτόθι κατασκευαζόμενα πηλίνα σκεύη καὶ ἀγγεῖα.
Κατοικεῖται δὲ ὑπὸ Ὀθωμανῶν, Γραικῶν, Ἀρμενίων καὶ Ἰουδαίων.
Ἔστι δὲ καὶ ἔδρα τῆς Νομαρχίας τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου Ἡε-
λάγους.

9. Ἴλιον. Πόλις ἐν τῷ Τρωϊκῷ πεδίῳ Ἡ πόλις αὕτη ἡ νεωτέρα
ἐκτίσθη, κατὰ τὸν Στρίδωνα, τριάκοντα σταδίους εἰς ἀπόστασιν
τῆς ἀρχαίας Ἰλίου ἢ Τρωάδος, ὀλίγον ἀνωτέρω τῆς συμβολῆς
τῶν δύο ποταμῶν Σκαμάνδρου καὶ Σιμόεντος, ὑπὸ τῶν Ἀστυπα-
λαίων· βραδύτερον δὲ ἀπεδόθησαν αὐτῇ ἡ δόξα καὶ τὰ προνόμια
τῆς ἀρχαίας Τρωάδος. Πρῶτος δὲ ὁ Μ. Ἀλεξανδρος, μετὰ τὴν
ἐν Γρανικῷ μάχην, ἐλθὼν εἰς τὸ Ἴλιον, εἴτε πειθόμενος τῆς
λόγοις τῶν κατοίκων αὐτῆς, ἀξιούντων ὅτι οἰκοῦσιν ἐπὶ τοῦ
ἐδάφους τῆς παλαιᾶς Ἰλίου, εἴτε εὐλαβείᾳ τῇ πρὸς τὴν ἀρχαίαν
Τρωάδα, ἐτίμησεν αὐτὴν εἰς ἀληθῆ πόλιν, μεγεθύνας αὐτὴν οἰ-
κοδομαῖς δημοσίαις, καὶ ἄλλα πολλὰ ὑποσχεθεῖς ποιήσεν αὐτῇ,
μετὰ τὴν τῶν Περσῶν καταλύσιν· ἐφεξῆς δὲ οἱ διάδοχοι αὐτοῦ
πλείω ἔτι ἐποίησαν πρὸς ἀνάδειξιν αὐτῆς εἰς πόλιν μεγάλην·
ἀλλὰ καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἔπειτα, διὰ λόγους τῆς πρὸς αὐτὴν ἀρχαιο-
λογικῆς, οὕτως εἶπεῖν, ὡς ἐκ τοῦ Αἰνείου συγγενείας αὐτῶν, λίαν
εὖνοες πρὸς τὴν πόλιν ταύτην ἐφάνησαν. Ὁ δὲ Ζώσιμος (Β'. 38),
παρὰ Τεξιέρῳ, ἱστορεῖ ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐνταῦθα πρῶ-
τον ἐπεχείρησε τὴν νέαν πρωτεύουσαν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους
στῆσαι, καὶ τὰ τείχη αὐτῆς οἰκοδομεῖσθαι ἤρξατο, ἔπειτα ὁμως
μετεμελήθη, ἰδὼν τὴν θέσιν τοῦ Βυζαντίου, καὶ ἔκτισε τὴν Κων-
σταντινούπολιν. Τινὲς δὲ τῶν περιηγητῶν τὰ λείψανα τῶν σωζο-
μένων τειχῶν θεωροῦσιν ὡς αὐτὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου
ἀρξάμενα οἰκοδομεῖσθαι· ἄλλοι δὲ νομίζουσιν αὐτὰ λείψανα τῶν

{ κδ' }

ὑπὸ Λυσιμάχου ἐγερθέντων τειχῶν· ἡ θέσις τῆς πόλεως ταύτης κατέχεται σήμερον ὑπὸ τῶν Τουρκικῶν χωρίων Κούμ-κιϊ, Τζι-πλακ-κιϊ, καὶ τοῦ Χριστιανικοῦ Καλαφατλί (α) μέχρι πλησίον

(α) Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Καλαφατλί, οὐ πρὸ πολλῶν ἐτῶν οἰκοδομήσαντες τὴν ἑαυτῶν ἐκκλησίαν, ἀποροῦντες μαρμαρίνων πλακῶν πρὸς ἐπίστρωσιν τοῦ ἐδάφους αὐτῆς, ἐξῆλθον ἱκανοὶ μετὰ γεωργικῶν ἐργαλείων ἵνα σκάψαντες που ἐν τοῖς πέριξ ἀγροῖς εὕρωσι τὰ ὧν ἐγρηζον μάρμαρα. Ἐβλεπον γὰρ συνεχῶς ἀνακαλυπτόμενα τοιοῦτά τε καὶ κίονα κ.τ.λ. Εὐθύς δ' ἐν τῷ πρώτῳ ὁ ἐπεχείρησαν σκάπτειν χωραφίῳ, μόλις εἰς πηχυαῖον ἀφικόμενοι βάρους, ἤσθοντο τὰς ἑαυτῶν σκοπάνας προσκρουσάσας ἐπὶ στεῤῥου σώματος. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἀλλαχού τοῦ αὐτοῦ τόπου σκάψαντες ἐβλεπον συνεχόμενον τὸ στεῤῥόν, ἐξέβαλον ἅπασαν τὴν ἐπ' αὐτοῦ γῆν καὶ ἀντὶ μαρμάρων εὔ.ον ἅπαν τὸ ἔδαφος ἐστρωμένον ὑπὸ μωσαϊκοῦ, ἐν μιᾷ ἀκεραίᾳ καὶ ἀρραγεῖ πλακί· οὕτω δ' ἦν ἀπολελιθωμένη ἡ ὕλη, ἐρ' ἦ· ἦν εἰργασμένον τὸ μωσαϊκόν, ὥστε, ἅπασαν ἐκείνην τὴν πλάκα κατατεμόντες εἰς ἐλάσσονας πηχυαίας καὶ διπηχυαίας πλάκας, μετήνεγκαν αὐτάς ἐφ' ἀμαξῶν εἰς τὸ χωρίον αὐτῶν, καὶ ἐπέστρωσαν τὴν ἐκκλησίαν αὐτῶν. Ταῦτα ἠκούσκαμεν αὐτοῖς ὡς παρὰ τῶν κατοίκων, εἶδομεν δὲ καὶ ἰδίῳ ὄμμασι τὸ μωσαϊκόν· ἔστι δὲ ἐκ μικροτάτων ψφίδων καὶ λαμπρῶν χρωμάτων, συνίσταται δ' ἅπαν εἰς σχήματα ποικίλων γραμμῶν καὶ περιπλοκάδων, καὶ ἀνθρώπων καὶ θηρίων καὶ ζώων· ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ στρώσας αὐτὸ τεχνίτης ἦν λίαν ἀδέξιος καὶ βάρυ ναυσος· διότι, ἀντὶ τοῦ προσαρμόσαι τὰ τεμάχια κατὰ συνέχειαν, ὡς ἦσαν πρότερον ἐν τῷ ὄλῳ, ἔθετο αὐτὰ ὡς ἔτυγον, ὥστε ἀναγκάζεται τις ἐν διαφόροις τῆς ἐκκλησίας μέρεσιν ἀναζητεῖν τὴν συνέχειαν τοῦ ὑπὸ τοῦς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ τμήματος. Ἐνεκα δὲ τοῦ μωσαϊκοῦ τούτου ἐπισκέπτονται τὴν τε ἐκκλησίαν καὶ τὸ χωρίον τοῦτο πάντες οἱ τὰ μέρη ταῦτα περιηγούμενοι· ἦν δὲ, ὡς εἴκοιεν, ἔδαφος αἰθούσης τινὸς μεγάλης οἰκίας.

(κζ.)

Χριστιανικοῦ χωρίου Χατζή - Παγών - κιοῖ, ὅπου καὶ ἐρείπια ὑπάρχουσι πολλὰ, καὶ νομίσματα εὐρίσκονται συνεχῶς χάλκινα, καὶ ἐπιτάφια μάρμαρα· διότι καὶ πλησιέστατα τῆς ὁμωνύμου λίμνης Μιλητουπόλεως ἡ Μανυὰς κείται τὸ μέρος τοῦτο, καὶ οὐ μακρὰν τῆς συμβολῆς τῶν δύο ποταμῶν (α).

12. Ἀδριανή, καὶ Ἀδριανοί. Πόλις καὶ αὐτὴ τῆς Μυσίας ἐπὶ τῆς Δυτικῆς ὄχθης τοῦ Ῥυνδάκου, τῶν μεθορίων δηλ. κατὰ Στράβωνα, τῆς Μυσίας ἀπὸ τῆς Βιθυνίας, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ, καὶ πατρίς τοῦ ῥήτορος Ἀριστείδου· πόλις ὀχυρωτάτη καὶ ἐπὶ θέσεως λίαν στρατηγικῆς, πολλῶν μεταξὺ Ὀθωμανῶν καὶ Βυζαντινῶν πολέμων γενομένη θέατρον· πρὸς διακρίσιν δὲ τῆς ἐν τῷ κέντρῳ τῆς ἐπαρχίας κειμένης ἄλλης ὁμωνύμου πόλεως αὕτη ἐλέγετο καὶ Ἀδριανὴ ἢ ἐν Ὀλύμπῳ ἴσως αἱ Ἀδριανοῦ ὄφρα ἐλέγοντο ἐπιτομώτερον καὶ Ἀδριανή· ἀμφότεραι γὰρ αἱ πόλεις αὗται ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ ἐκτίσθησαν· ὅτι ἡ πόλις Ἀδριανὴ ἦν Ἐπισκοπὴ, περιλαμβανομένη ἐντὸς τῆς Ἑλλησποντιακῆς ἐπαρχίας, τουτέστι τῆς Κυζίκου, σημειοῦσι καὶ ὁ Βίγγαμος καὶ ὁ Λευκίνοσ, καὶ πάντες οἱ νεώτεροι περιηγηταὶ καὶ γεωγράφοι. Ἐν τῇ καταλόγοις ὁμως, τοῖς ἐν τῷ Συντάγματι τῶν ἱερῶν Κανόνων, ὧν ἐμνήσθημεν καὶ ἀνωτέρω· οὐχ ὑπάρχει μεταξὺ τῶν Ἐπισκοπῶν τῆς Κυζίκου, ἀλλὰ μεταξὺ τῶν Ἐπισκοπῶν τῆς ἐπαρχίας Βιθυνίας, τουτέστι τῆς Μητροπόλεως Νικομηδείας· τοῦτο φαίνεται ἡμῖν ἱκανῶς παράδοξον, ἀφ' οὗ, κατὰ Στράβωνα, ὄριον τῆς Μυσίας καὶ Βιθυνίας ἦν ὁ Ῥύνδακος, ἀρχομένης δηλ. τῆς τελευταίας ἀπὸ τῆς Ἀνατολικῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ· ἡ δὲ περὶ τῆς ὀνόματος Ἀδριανὴ ἔκειτο ἐπὶ τῆς Δυ-

(α) Βλ. καὶ Σμῖθ ἐν λ.

(κή.)

τικῆς αὐτοῦ ὄχθης, ὥστε ἡ ἄλλη τις Ἀδριανὴ ἦν ἡ ὑπὸ τὴν Μητρόπολιν Νικομηδείας, ἢ, ἐρημωθέντων πιθανῶς τῶν περίξ μερῶν, ὑπέταξαν αὐτὴν τῇ Νικομηδείᾳ, ὡς γειτνιαζούσαν ταῖς Ἐπισκοπαῖς αὐτῆς, οἷον τῇ τῆς Ἀπολλωνιάδος κτλ. Ἔστι δὲ σήμερον πλησιέστατα τῆς πάλαι Ἀδριανῆς χωρίον Τουρκικόν, Ἐδρενός καλούμενον, ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ περιφερείᾳ Προύσης, καὶ ἕτερον χωρίον, ἐπίσης Τουρκικόν, Βεϊτζίκ, ἐν ᾧ μάλιστα πλεῖστα ὅσα ἐρείπια καὶ λείψανα τῆς ἀρχαίας πόλεως ὑπάρχουσι (α).

43. Σκήψις· πρὸ ταύτης δὲ ἦν ἐτέρα πόλις ὁμώνυμος, ἐφεξῆς κληθεῖσα Παλαίσκηψις· ἀμφότεραι δὲ ἦσαν πόλεις τῆς Φρυγίας ἐπὶ τοῦ ὄρους τῆς Ἰδης. Ὁ Στράβων, ἡ μᾶλλον, Δημήτριος ὁ Σκήψιος, παρ' οὗ ὁδηγεῖται ὁ Στράβων, ὃν καὶ καλεῖ ἔμπερον τῶν τόπων (τούτων δηλονότι τῶν περὶ τὴν Τρωάδα καὶ τὸ Τρωϊκὸν πεδίων), ὡς ἂν ἐπιχώριον ἄνδρα, σαφῶς ὀρίζει τὴν θέσιν αὐτῆς, λέγων ἐπὶ λέξεως τάδε· » ἐστὶ γὰρ λόφος » τις τῆς Ἰδης Κότυλος, ὑπέγκειται δ' οὗτος ἑκατόν που καὶ εἰκοσι σταδίους Σκήψεως, ἐξ οὗ ὅτε Σκάμανδρος ῥεῖ καὶ ὁ Γράνικος καὶ ὁ Αἰσηπος » καὶ πάλιν· « τὴν δὲ Κεβρηνίαν (χώραν) διήκειν μέχρι τῆς Σκηψίας (χώρας), ὄριον δ' εἶναι τὸν Σκάμανδρον, μέσον αὐτῶν ῥέοντα » καὶ πάλιν· « τοῦ δὲ αὐλῶνος, » τοῦ περὶ τὸν Αἰσηπον, ἐν τῇ ἀριστερᾷ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ, πρῶτον ἐστὶ Πολίχνα, τειχῆρες χωρίον, εἴθ' ἡ Παλαίσκηψις, εἴτ' » Ἀλιζώνειον . . . ἐν δεξιᾷ δὲ τοῦ Αἰσηπού, μεταξὺ Πολίχνας » τε καὶ Παλαισκήψεως, ἡ Νέα Κώμη, καὶ ἀργύρια » καὶ πάλιν· « Φηοὶ γοῦν (Δημήτριος) τὴν Παλαίσκηψιν τῆς μὲν Αἰνείας διέχειν πεντήκοντα σταδίους, τοῦ δὲ ποταμοῦ Αἰσηπού τριάκον-

(α) Βλ. Τεξιέρων, σελ. 246. Σμίθ. ἐν λ. καὶ Ἄμιλτων, ἐνθ. ἄνωτ.

τοῦ μέρους τοῦ λεγομένου Ἴσ α ρ λ ή κ, ἡ συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, κατὰ τὸν Σχλείμαν, ἔνθα πολλὰ ὑπάρχουσιν ἐρείπια, πρὸ πάντων δὲ ἐν τῷ Τζιπλίκ (α).

10. Τρωάς ἡ Ἀλεξάνδρεια. Πόλις πηρύλιος ἐν τῷ Αἰγαίῳ, ἦτις, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀντιγόνου, πρῶτον ἐκλήθη Ἀντιγόνεια. Ἐπειτα ὁμως, ἐν τῇ διακομῇ τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὁ Λυσίμαχος ὠνόμασεν αὐτὴν Ἀλεξάνδρειαν Τρωάδα, πρὸς διάκρισιν ἄλλων πόλεων, τὸ τοῦ μεγάλου δορυκλήτορος ὄνομα φερουσῶν. ἦν δὲ πόλις μεγάλη καὶ ἰσχυρὰ καὶ πλουσιωτάτη ἐν οἰκοδομαῖς· ὁ Τεξιέρος (σελ. 338) σημειοῖ ὅτι ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη εἶχον παραμείνει ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Ὀθωμανοὶ στρατιῶται ἐκ τοῦ ὀπλοστασίου, κατασκευάζοντες ἐκ τῶν ἐρειπίων αὐτῆς λιθίνους σφαίρας, διὸ καὶ οὐδὲ τεμάχιον μαρμάρου σώζεται νῦν καθ' ὅλον τὸ μέρος τοῦτο. Κατὰ τὸν αὐτὸν Τεξιέρον, ἐκ τῶν ἐρειπίων ταύτης τῆς πόλεως μετέφερον ὁ Σουλτάνος Μεχμέτ ὁ Δ'. τῷ 1693, σὺν ἄλλοις πολυτίμοις μαρμαροῖς, καὶ δύο ἀνεκτιμήτους στήλας ἐκ ποικίλου ἰσπίδος, τεθειμένας δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τῆς εἰσόδου τοῦ τζαμίου τῆς μητρὸς αὐτοῦ, (ὅπερ ἐστὶ τὸ λεγόμενον Γενί-τζαμί)· ἐν ταύτῃ τῇ πόλει ἐτέλεσεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος τὸ θαῦμα τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως τοῦ νεανίου Εὐτύχου, οὗτινος ἐμνήσθημεν καὶ ἀνωτέρω. Σήμερον δὲ ἐν ἄκρᾳ τινὶ τῶν ἐρειπίων τῆς τηλικαύτης πόλεως κατοικοῦσιν ὀλίγαι οἰκογένειαι Ὀθωμανικαί· καλεῖται δὲ Ἐ σ κ ἰ Ἴ σ τ α μ π ο ὕ λ, καὶ κατὰ συγκοπὴν Κ ε σ τ ἔ μ' π ο λ ο υ.

11. Μιλητεύπολις. Πόλις τῆς Μυσίας, « μεταξὺ Κυζίκου καὶ Βιθυνίας » (Στέφ. ἐν λ.) Ὁ Τεξιέρος (β) ταυτίζει αὐτὴν τῷ νῦν

(α) Βλ. Στράβ. Τεξιέρον, σελ. 228. Κράμερ. Σμῖθ. ἐν λ.

(β) Ἐνθ, ἀνωτ. σελ. 268.

Μιχαλήτσιω· εικάζει δὲ τοῦτο ὡς ἐκ τῆς γειτνιασέως τοῦ Μιχαλήτσιου πρὸς τὴν λίμνην Μιλητουπόλεως (Μανυᾶς-Γκισιοῦ), καὶ τῆς ἀποστάσεως αὐτῆς ἐκ τοῦ ποταμοῦ (τοῦ Μακέστου)· ἀλλ' ἀπατάται ἀναντιρρήτως ὁ Τεξιέρος ἐν τούτῳ· ἀ) διότι ἡ Μιλητούπολις, κατὰ τὸν προσδιορισμὸν πάντων, ἦν πλησιεστάτη πρὸς τὴν ὁμώνυμον λίμνην, τὸ δὲ Μιχαλήτσιον κεῖται μὲν πλησίον τῆς λίμνης Ἀπολλωνιάδος, τῆς λίμνης ὅμως Μανυᾶς ἀπέχει ὀκτῶ καὶ ἐπέκεινα ὥρας· β) διότι τὸ Μιχαλήτσιον παρὰ πάντων ὁμολογεῖται ὡς νεωτάτη πόλις· γ) διότι οὐκ ἦν δυνατὸν ἵνα τὰ ἐρείπια τῆς πάλαι Μιλητουπόλεως οὕτω μετακομισθῶσιν ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν (ὡς λέγει) πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ φρουρίου Λοπαδίου (Οὔλουμπάτ), ὥστε οὐδὲ τῶν θεμελιῶν αὐτῶν ἶχνος ἀπολειφθῆναι ἐν Μιχαλήτσιῳ, ὡς αὐτὸς οὗτος πάλιν λέγει ὁ Τεξιέρος. Ὁ Σεστίνης (α) τίθησιν αὐτὴν εἰς θέσιν καλουμένην ἔτι καὶ νῦν Μελέτ· ἀλλ' ἡ ὁμοιότης μόνη τῶν ὀνομάτων ὁμολογουμένως οὐκ ἔστι πάντοτε βεβαία ἀπόδειξις, καὶ ἀσφαλὲς τεκμήριον πρὸς ὄρισμὸν τῶν θέσεων τῶν ἀρχαίων πόλεων, ὥστε οὐδὲ τὸ ὄνομα Μελέτ ἀποδείκνυσιν ὅτι ὁ χῶρος οὗτος ἦν ἡ Μιλητούπολις· διότι τὸ Μελέτ τοῦτο, (ἐνθα σήμερόν εἰσιν ἐπαύλεις [τζιφτλήκια] βασιλικὰ, σώζονται δὲ καὶ τινα ἐρείπια), κεῖται μακρὰν τῆς λίμνης Μανυᾶς κατὰ πέντε ἢ ἕξ ὥρῶν διάστημα, μεσημβρινοανατολικῶς αὐτῆς, καὶ κατωτέρω τῆς Γκιρμασλή, ἀνατολικῶς τοῦ Μακέστου ποταμοῦ, ἐν ᾧ ἡ Μιλητούπολις ζητητέα περὶ τὴν συμβολὴν τοῦ Μακέστου πρὸς τὸν Ῥύνδακον· ὅθεν καθ' ἡμᾶς πιθανώτατα λέγουσιν οἱ τιθέντες αὐτὴν μετὰ τὸ Ποιμανηδὸν, παρὰ τὸ Τουρκικὸν χωρίον Χαμαμλί, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ νέου

(α) Voyage dans la Grèce Asiatique à la péninsule de Cyzique à Brousse et à Nicée, par l' Abbé Dominique Sestini.

τσα - Τσαί· ὁ δὲ Γράνικος παρὰ τὴν Πρίαπον, τὸ νῦν Καράμπογα, λεγόμενος Κοτσᾶ - τσαΐ· ὁ δὲ Σκόμανδρος ἐκβάλλει εἰς τὸ Λιγαῖον, μηδὲν ἀνερχόμενος τὸν λόφον, ἔνθα τὸ Ἐσκιουπτσοῦ λέγοντος ὅμως πάλιν τοῦ Στράβωνος « ἀπὸ δὲ τῆς Παλαισκή- » ψεως ταύτης διατεῖναι τὴν ἐπωνυμίαν καὶ εἰς ἄλλους πλείους » τόπους», πιθανῶς ἂν εἰκάσειέ τις ὅτι καὶ τὸ Ἐσκιουπτσοῦ τοῦ- το ἦν πολίχνη τις ὁμώνυμος τῇ Σκήψει, ἐξ οὗ καὶ ἡ ὁμοιότης τῶν ὀνομάτων, οὐδαμῶς ὅμως αὐτῇ ἢ Σκήψις.

14. Πιονία. Κατὰ τὸν Στράβωνα, ἡ πόλις αὕτη ἔκειτο μετὰ τὴν Σκήψιν, μεταξὺ Ἀνδείρων καὶ Γαργαρίδος· φησὶ γάρ. « μετὰ δὲ Σκήψιν, Ἀνδειρα καὶ Πιονία καὶ Γαργαρίς » (α). Συμφωνοῦσι δὲ πρὸς τὸν Στράβωνα καὶ οἱ νεώτεροι. Οἶον ὁ Σμίθ (δ) λέγει. Πιονία, πόλις μεσόγειος τῆς Μυσίας, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Σατνιέν-τος (Τούζλα - τσαΐ), βορειοδυτικῶς τῆς Ἀντάνδρου, καὶ βορειοα-νατολικῶς τῶν Γαργάρων. Ἐπὶ τῆς Ῥωμαιοκρατίας πολιτικῶς μὲν ἀνῆκεν εἰς τὴν διοίκησιν Ἀδραμυτιίου, ἐκκλησιαστικῶς δὲ εἰς τὴν Ἑλλησποντιακὴν ἐπαρχίαν, τουτέστι τῆς Κυζίκου.

15. Προικόννησος. Ἡ γνωστὴ ἐν τῇ Προποντίδι συστάς τῶν νήσων Μαρμαρᾶ, Πασσαλιμανίου, Ἀφηριᾶς καὶ Κούταλης. Κεῖν-ται δὲ πλησιέστατα πρὸς τὴν χερσόνησον τῆς Κυζίκου (Καπού -δαγη)· ἡ Ἐπισκοπὴ αὕτη ἐγκαίρως, ὡς εἴρηται, ἐτιμήθη εἰς Ἀρ-χιεπισκοπὴν, πρὸ τεσσαρκαονταετίας δὲ περίπου καὶ εἰς Μητρόπο-λιν, τελοῦσαν ὑπὸ τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, διοικητι-κῶς δὲ ὑπάγεται ὑπὸ τὴν διοίκησιν (καϊμκαμλῆκι) τῆς Ἀρτάκης·

16. Πάριον. Πόλις ἐπὶ τῆς Προποντίδος. Ὁ Πλίνιος παρὰ

(α) Ἐνθ. ἄνωτ.

(δ) Ἐνθ. ἄνωτ. ἐν λ.

(λ')

τὴν Παλαιόσκηψιν, ἐν τῇ Νέᾳ Κώμῃ, ὁ Στράβων θεωρεῖ πλάσμα . . . ὅπως σωθεῖ ἡ τὸ « ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη ». Ἔστι δὲ τὸ Ἐσχιουπτοῦ ἐγγύτερον καὶ πρὸς τὴν Ἀλεξάνδρειαν Τρωάδα, ἐνθα μετώκισε τοὺς τε Κεβρηνοὺς καὶ τοὺς Σκηψίους ὁ Ἀντίγονος, ἀλλὰ βιαίας οὔσης τῆς μετοικήσεως, οὐδὲν κωλύει ἡμᾶς ἵνα παραδεχθῶμεν ὅτι διὰ τῆς βίας καὶ ἐξ ἀπωτέρου μέρους ἠδύνατο ὁ Ἀντίγονος μετοικίσει αὐτοὺς εἰς Ἀντιγόνοιαν, τὴν μετὰ ταῦτα Τρωάδα Ἀλεξάνδρειαν· ἄλλως τε τὸ Κουρσουλοῦ-Τεπεῖ, εἴτε ἢ Κεβρήνη, μένει τοσοῦτον μακρὰν τῆς Σκῆψεως (ἐὰν παραδεχθῶμεν ὡς Σκῆψιν τὸ Ἐσχιουπτοῦ), ὥστε ἀδύνατον ἀποδαίνει ἀέχθραν ἀεὶ καὶ πόλεμον εἶναι τοῖς Κεβρηνοῖς καὶ τοῖς Σκηψίοις», ὡς φησι Στράβων, (ἐνθ. ἀνωτ.) καὶ τοσοῦτον μάλιστα, ὥστε μὴ δυναθῆναι τοὺς Σκηψίους συμδιῶσαι τοῖς Κεβρηνοῖς ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ μέχρι τέλους, ἀλλ' ἐπανελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐπιτρέψαντος Λυσιμάχου. Καὶ λέγει μὲν ὁ Στράβων ὅτι, τῆς Παλαιόσκηψεως κειμένης ἐπάνω Κεβρηνοῦ, κατὰ τὸ μετεωρότατον τῆς Ἰδης, . . . ὕστερον κατωτέρω σταδίοις ἐξήκοντα εἰς τὴν νῦν Σκῆψιν (τὴν πατρίδα Δημητρίου τοῦ Σκηψίου) μετώκισθησαν ὑπὸ Σκαμάνδριου τε καὶ Ἐκτόρου . . . (ἐνθα ἀνωτ.) ἀλλ' ἐννοεῖ βεβαίως κατωτέρω τοῦ αὐτοῦ ὄρους τῆς Ἰδης, ἐν ἣ θέσει ἀνωτέρω ἐσημειώσαμεν ἐπὶ τοῦ ὄρους Κοτύλου. Ἀλλὰ μεγίστη καὶ ἀναντιρρήτος ἀπόδειξις τοῦ ὅτι τὸ Ἐσχιουπτοῦ οὐκ ἔστιν ἡ Σκῆψις ἐστὶν ὅτι ἐναυθα οὔτε Γράνικος ὑπάρχει, οὔτε Σκαμάνδρος, οὔτε Αἴσηπος, παρ' ᾧ μάλιστα ἔδει κείσθαι τὸ Ἐσχιουπτοῦ, ἐὰν τοῦτο ᾗ ἡ Σκῆψις· ἀλλ' ὁ μὲν Γράνικος καὶ ὁ Αἴσηπος, τὴν πρὸς Ἄρκτον τοῦ Κοτύλου τραπόμενοι, ἐκβάλλουσιν εἰς τὴν Προποντίδα· ὁ μὲν παρὰ τὸ χωρίον Μουσάτζα ('Ἐλληνιστὶ Ἀβάτικα), ἐξ οὗ καὶ ἐπικαλεῖται Μουσά-

(λγ.)

θρόνος ἀκριβῶς μὲν εἶπειν ἡμεῖς οὐκ ἔχομεν· πάντως ὅμως πρό-
 λίαν πολλοῦ χρόνου.

Καταστραφεῖσα δ' ἔπειτα, ὡς εἴρηται, ἡ Κυζίκος ὑπὸ σεισμοῦ
 κατὰ τὸν δέκατον αἰῶνα, λίαν πιθανῶς εἰκάσειεν ἂν τις ὅτι ἔκτο-
 τε μετετέθη ἡ ἔδρα τοῦ Μητροπολίτου ἐπισκόπου ἐν Ἀρτάκη,
 πόλει γνωστῇ καὶ τῇ ἀρχαιοτάτῃ ἐτι ἱστορίᾳ, καὶ ἔ.θα ἐδρεύει ἐτι
 καὶ νῦν ὁ Μητροπολίτης Κυζίκου.

Πρὶν ἢ δὲ περάνωμεν τὸ οἰονδήποτε τοῦτο σχεδίασμα, ἐπάναγ-
 κες ἡγούμεθα, ἵνα πρὸς συμπλήρωσιν αὐτοῦ καὶ κατάλογον δη-
 μοσιεύσωμεν ὅσον ἔνεστιν ἀκριβῆ τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Κυζίκου,
 τῶν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν γενο-
 μένων. Ὅσον δὲ δυσχερὴς ἦν ἂν ἡμῖν ἡ ἐργασία αὕτη, μὴ βου-
 λομένοις ἀνεπιφυλάκτως καὶ ἀδυσανίστως τὴν τοῦ Λεκυτίου
 ἀπογραφὴν ἀποδέξασθαι, οὐδενὸς, νομίζομεν, χρήζει λόγου πρὸς
 ἀπόδειξιν· ἀλλὰ, λέγομεν δὲ τοῦτο εὐγνωμόνως, τὸ πλείστον
 τῆς δυσχερείας ταύτης διευκόλυνεν ἡμῖν ὁ ἐνδοξότατος Ἀρχιεπί-
 σκopus Μείγας Λογοθέτης τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Σ. Ἀριστάρχης
 βέης, ὃς, μαθὼν πρὸ ἡμῶν ὅν προετιθέμεθα σκοπὸν, πᾶνυ προ-
 θύμως, ὃν ἐξ οἰκείων μελετῶν εἶχε σχηματίσας κατάλογον τῶν
 Κυζίκου Μητροπολιτῶν, ἡμῖν ἐφιλοτιμήσατο· ὁ κατάλογος δ'
 εὗρος, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ 325 σωτηρίου ἔτους, λήγει τῷ 1861.
 Ἴνα δὲ ὅσον εἰὸν τε ἀκριβέστερον καταστήσωμεν ὃν ἡμεῖς δημο-
 σιεύσαι ἐμέλλομεν κατάλογον, ἠξιώσαμεν τὸν ἀγαθὸν καὶ φιλό-
 πονον Μ. Γεδεῶν, ἵνα, ἀναδιφῆσας τοὺς ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Μ.
 Ἐκκλησίας σωζομένους κώδικας, σημειώσῃ ἡμῖν ἐκ τε ὑπομνη-
 μάτων καὶ ἐξ ἄλλων ἐγγράφων ὅσους ἂν εὕρῃ Μητροπολίτας
 Κυζίκου· ὃ δὲ καὶ ἐποίησε πᾶνυ προθύμως, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ
 ἀρχαιοτέρου τῶν σωζομένων Κωδίκων, τουτέστιν ἀπὸ τοῦ 1606.

Παραβαλόντες δὲ τὸν τοῦ Μεγ. Λογοθέτου κατάλογον πρὸς

τὸν τοῦ Λευκίνου, μέχρι τοῦ 1721 σωτηρίου ἔτους, ἔνθα λήγει, εὐρομεν ὅτι ὁ μὲν τοῦ Λευκίνου πλεονάζει κατὰ δεκαπέντε τοῦ τοῦ Μ. Λογοθέτου, ὁ δὲ τοῦ Μ. Λογοθέτου, μέχρι τῆς αὐτῆς ἐποχῆς τοῦ 1721, περιέχει ἑννέα, οὗς οὐκ ἐσημείωσεν ὁ Λευκίνος.

Ἴνα δὲ μὴ πέραν τοῦ δέοντος μηκύνωμεν τὸν λόγον, οὐκ ἀμφοτέρους τούτων καταλόγους ἐκ παραλλήλου ἐκδιδόμεν πρὸς ἀπόδειξιν τῶν διαφορῶν, ἀλλὰ τούτους δύο εἰς ἓνα συνδυάσαντες, σημειούμεν μόνον ἐν αὐτῷ τούτους μὲν ἐν τῷ τοῦ Λευκίνου πλεονάζοντας διὰ τοῦ στοιχείου Λ, τούτους δὲ ἐν τῷ τοῦ Μ. Λογοθέτου διὰ τοῦ Σ. ἀρκτικοῦ στοιχείου τοῦ κυρίου ὀνόματος. Ἐφεξῆς δὲ ἐν τοῖς κατωτέρω χρόνοις, εἶπου τυχὸν εὐρεθῆι διαφορά τις ἐν ταῖς τοῦ Μ. Γεδεών σημειώσειςι πρὸς τὸν τοῦ Μ. Λογοθέτου κατάλογον, σημειούμεν διὰ τοῦ στοιχείου Γ.

Ἴδου ὁ Κατάλογος.

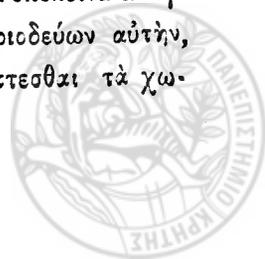
1. Ἀφροδίσιος. Λ.	13. Διογένης.
2. Θεοδόσιος. Λ.	14. Εὐθέτιος ἢ Ἐνόπτιος. Λ.
3. Νίκων. Λ.	15. Βασιλίσκος.
4. Θεωνᾶς.	16. Εὐσέβιος.
5. Ἀσχόλιος, . . . ὁ Σ. ἢ Ἀχιλλεῖος Α'.	17. Εὐπρέπιος. Λ.
6. Μακεδόσιος. Λ.	18. Στέφανος. Λ.
7. Γερμίνιος. Λ.	19. Ἰωάννης Α'.
8. Ἐλεῦσιος.	20. Γεώργιος Α'.
9. Εὐνόμιος.	21. Γερμανὸς (ἅγιος).
10. Ἐλεῦσιος τὸ β'.	22. ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ (ἅγιος).
11. Πρόκλος (ἅγιος).	23. Νικόλαος.
12. Δαλμάτιος.	24. Ἰωάννης Β'.
	25. Ἀνώνυμος. Λ.

79. Ἰγνάτιος. Σ. (Ζαχαρίας ὁ	82. Μελέτιος.
Γ. ὀρθότερον).	83. Ἰωακείμ Β'.
80. Ματθαῖος Β'.	84. Ἰάκωβος.
81. Ἄνθιμος Γ'.	85. Νικόδημος.

Εἰ δέ γε πρὸς αὐξήσιν τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς ἐπισημότητος Ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως συμβαλλεται τι καὶ ἡ ἐν αὐτῇ ὑπαρξίς μεγάλων Μονῶν, οὐδὲ τοιούτων ἦν ἐστερημένη ἡ τῆς Κυζικίου διότι μία μὲν ἦν ἐν αὐτῇ Μονή, ἀλλὰ μεγίστη καὶ θαυμαστὴ καὶ ἐξάκουστος, ἡ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Σιγριανῆς, ἡ ἐπιλεγομένη καὶ τοῦ Μεγάλου Ἀγροῦ, ἐν ᾗ, μεταξύ πολλῶν ἄλλων ἁγίων Ἐγχομένων, προσέτη καὶ ὁ ἅγιος Θεοφάνης ὁ ὁμολογητῆς, ὁ ἐπικληθεὶς Γραπτὸς, ἐκ τῶν στιγμάτων, ἃ ἐνεκόλαψαν ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ τε καὶ τοῦ αὐταδέλφου αὐτοῦ Θεοδώρου, οἱ κατὰ τῶν ἁγίων Εἰκόνων ἐκμανέντες, ὁ γνωστὸς τῆς χρονογραφίας συγγραφεύς. Τὰ δὲ ἐτι καὶ νῦν σωζόμενα πολλὰ ἐρείπια αὐτῆς μαρτυροῦσι τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς λαμπρότητα. Ἐκεῖτο δὲ ἡ Μονὴ αὕτη ἐπὶ τῆς παραλίας ἀπέναντι τῆς νήσου Καλολίμνου, πρὸς βορρῶν τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ῥυδάκου, δύο περίπου ὥρας μακρὰν αὐτῶν, πλησίον τοῦ Χριστιανικοῦ χωρίου Κουρσουμλί. Κατὰ τὴν ἐπιχώριον παράδοσιν, ἡ Μονὴ αὕτη κατεστράφη ὑπὸ τοῦ Πάπα, ὅπερ σημαίνει, νομίζομεν, ὑπὸ τῶν Σταυροφόρους ἑαυτοῦς καλεσάντων.

Ἡ τοιαύτη οὖν ἔν τε τῇ πολιτικῇ καὶ τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἱστορίᾳ ἐπισημοτάτη ἐπαρχία τί ἄρα γε διασώζει ἐκ τοῦ ἀρχαίου αὐτῆς μεγαλείου καὶ τῆς πάλαι αὐτῆς λαμπρότητος; οὐδὲν ἄλλο, ἢ τὴν θέσιν μόνον τοῦ θρόνου αὐτῆς, καὶ τὴν ἀπέραντον, ἢ ἀνωτέρω περιεγράψαμεν, ἑκτασιν, ὑπὸ ἐνὶ καὶ μόνῳ Ἐπισκόπῳ ὑπαγομένην, τῷ Μητροπολίτῃ, ὃς ἐπτάμηνον καὶ ἐπέκεινα ἀνάγκη ἵνα δαπανᾷ χρονικὸν διάστημα κατ' ἔτος περιοδεύων αὐτὴν, (ἐὰν μὴ βούληται ἐπὶ ἀπλῇ προσηγορίᾳ ἐπισκέπτεσθαι τὰ χω-

ρία). Ἡ μεγάλη δὲ αὕτη ἔκτασις μόλις περιέχει 7000 περίπου οικογενειῶν Χριστιανικῶν, ἐξ ὧν οἱ πλείους εἰσὶν Ἕλληνες, οἱ δὲ λοιποὶ, ἐκτὸς τῶν παρεπιδήμων, παντοδαποὶ, Θρακῆς τε καὶ Μακεδόνες, καὶ Μικρασιανοὶ, καὶ Ἡπειρώται ποικίλοι, καὶ Λαζοὶ κτλ. Οἱ Χριστιανοὶ δὲ οὗτοί εἰσι διεσπαρμένοι εἰς ἅπασαν τὴν ἐπαρχίαν ἐν ἐξήκοντα πέντε χωρίοις καὶ χωριδίοις καὶ κώμαις καὶ ὀλίγαις πόλεσι, κατοικοῦντες ποῦ μὲν μετὰ Ὀθωμανῶν, ἐν τοῖς πλείστοις δὲ μόνοι. Ἐξ οὗ πόσον ἐπίπονος, καὶ πόσον ἐπικίνδυνός ἐστιν ἡ περιοδεία αὐτῆς, καὶ πόσον πολυδάπανος ἐν γένει ἡ διοίκησις τῆς ἐπαρχίας ταύτης παντί που δήλον, ἀναλογιζομένω, ἀφ' ἑνὸς μὲν, τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα ὄρη, τὰς κοιλάδας καὶ τὰς νάπας καὶ τοὺς πολλοὺς ποταμοὺς, ὅσους περιέχει ἡ ἐπαρχία αὕτη, ἅπερ πάντα κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην ὀφείλει διελθεῖν ὁ ἀρχιερεὺς, ἀναζητῶν τὰ Χριστιανικὰ χωρία, ἢ ἐνθα κατοικοῦσι καὶ Χριστιανοὶ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι, ἔνεκα τῆς ἐκτάσεως ἐν γένει τῆς ἐπαρχίας, καὶ τῆς μεγάλης ἀπ' ἀλλήλων καὶ ἀπὸ τοῦ κέντρου ἀποστάσεως τῶν χωρίων, ὁ Μητροπολίτης ὀφείλει ἔχειν, ἐκτὸς τῆς λοιπῆς ὑπαλληλίης καὶ συνοδίης, καὶ βοηθὸν Ἐπίσκοπον, καὶ Πρωτοσύγκελλον, ὅπως, τοῦ ἐνὸς περιοδεύοντος, ὁ ἕτερος μένη πάντοτε ἐν τῇ Μητροπόλει, ἵνα πάντες οἱ ἐρχόμενοι εἰς τὸν ἀρχιερέα μὴ εὐρίσκωσι τὸν οἶκον αὐτοῦ κενὸν ἀνθρώπου βοηθήσαντος ἢ τοῦ πληρώσαντος τὴν αἴτησιν τοῦ προσερχομένου, μάλιστα δὲ, ὡσάκις συμπέσῃ ἵνα ἔλθῃ τις μακρόθεν· διότι, ἐκτὸς τῆς Πανόρμου καὶ τῶν τριῶν χωρίων αὐτῆς, καὶ ἐκτὸς τῆς Ἀρτάκης καὶ τῶν ἑνδεκα χωρίων αὐτῆς, ἅτινά εἰσι πλησίον ἀλλήλων, πάντα τὰ λοιπὰ ἀπέχουσιν, ὀλίγα μὲν, τὸ ὀλιγώτερον τρεῖς ὥρας, τὰ δὲ πλείστα, 5, 6, 8, 10, μέχρι 13 ὥρῶν ἀπ' ἀλλήλων, ἀπὸ δὲ τῆς Ἀρτάκης πάντα μὲν ταῦτα ἀπέχουσιν ἡμέρας ὁδὸν, οὐκ ὀλίγα δὲ καὶ ἡμερῶν 3, 4, 5, καὶ 6.

Ἐνταῦθα γενομένων ἡμῶν τοῦ λόγου, ὁ ἀναγνώστης ἴσως ἤλπιζεν ἰδεῖν ἕκτενῇ περιγραφῇ καὶ τῆς νῦν καταστάσεως τῆς ἐπαρχίας Κυζίκου· ἀλλὰ ἀ) ἵνα μὴ μακρότερος ἡμῖν ἢ κατὰ Πρόλογόμενα εἰς ἀιματικὴν Ἀκολουθίαν γένηται ὁ λόγος· β) δὲ, τὸ καὶ σπουδαιότερον, ἐπιθυμοῦντες ἵνα ὅσον τὸ δυνατόν πληρεστέραν ποιήσωμεν τὴν τοιαύτην περιγραφὴν, ἀναβάλλομεν αὐτήν, μέχρις ὅτου, κατελθόντες εἰς Κύζικον, περιοδεύσωμεν καὶ πάλιν τὴν ἐπαρχίαν, καὶ οὐ μόνον συλλέξωμεν καὶ ἑτέρας ἀναγκαίας πληροφορίας ὡς πρὸς τὰ γεγραμμένα ἤδη, ἀλλὰ καὶ ὅπου δυναθῶμεν, ἀνακαλύψωμεν εἴ τινα τῶν χωρίων, εἴτε Ὀθωμανικῶν εἴτε Χριστιανικῶν κεῖνται ἐπὶ, ἢ πλησίον πόλεων ἀρχαίων, καὶ πᾶσαν ἄλλην λήθωμεν γινῶσιν, συντελοῦσαν πρὸς τὸν σκοπὸν, καὶ ταυτά τε κάκεινα ἐν ἐνὶ ἰδίῳ ἐκδῶμεν τεύχει, ἵνα οὕτω πληρέστερον ἅμα καὶ ἀκριβέστερον γένηται τὸ ἔργον· διὰ τοὺς αὐτοὺς δὲ λόγους καὶ οὐδεμίαν βιογραφικὴν σημειώσιν τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Κυζίκου ἐσημειώσαμεν. Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι δικαίως εἰ ἡμᾶς ὁ ἀναγνώστης τῶν αἰτίων τούτων ἕνεκα, περαίνοντας ἐνταῦθα τὸ παρὸν σχεδιάσμα, καὶ ἐβρόῦσθαι εὐχομένους τοῖς ἀναγινώσκουσιν.

Ἐγγραφον ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῷ 1876, κατὰ μῆνα Ἰανουάριον.

† Ο ΚΥΖΙΚΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ

ΑΓΙΟΥ

ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ.

† Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΕΦΑΚΕΙΜ

ἐπιθεβαιοῦ.

Ἄριθ. Πρωτ. 5808.

» Διεκπ. 5654.

Ἡ Κεντρικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου, λαβοῦσα ὑπὸ ὄψιν τὴν ὑπὸ τοῦ σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυζίκου κυρίου Νικοδήμου τῆ Ἐκκλησιαστικῆ ἐγκρίσει ὑποβληθεῖσαν συμπεπληρωμένην ἱεράν Ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου Αἰμιλιανοῦ, Ἐπισκόπου Κυζίκου, τοῦ Ὁμολογητοῦ, μετὰ τὴν προσήκουσαν ἐπιθεώρησιν, εὐροῦσα αὐτὴν ἐν πᾶσιν εὐοδομένην, ἐγκρίνει τὴν ἐκτύπωσιν καὶ χρῆσιν αὐτῆς παρὰ τοῖς εὐσεβέσι Χριστιανοῖς, κατὰ τὸ ἐπισυνημμένον χειρόγραφον, τὸ ἐν ἐκάστη σελίδι φέρον τὴν σφραγίδα αὐτῆς.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῆ κθ' . Σεπτεμβρίου αἰωό.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

† Ὁ πρῶν **ΕΦΕΞΟΥ ΑΝΘΙΜΟΣ.**

ΤΑ ΜΕΛΗ

† Ὁ Σεβρῶν **ΦΙΛΟΘΕΟΣ.**

† Ὁ Κλαυδίουπόλεως **ΕΥΓΕΝΙΟΣ.**

† Ὁ Μέγας Πρωτοσύγκελλος **ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ.**

† Ὁ Ἀρχιγρ. τῆς Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΑΔΗΣ.**

† Ὁ Ἀρχιμανδρίτης **ΚΥΡΙΑΛΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ.**

† Ὁ Ἀρχιμανδρίτης **ΦΩΤΙΟΣ.**

† Ὁ Μέγας Ἀρχιδιάκονος **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ.**

† Ὁ Δευτερεύων **ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ.**

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

† Ὁ Ἱεροδιάκονος **ΦΙΛΟΘΕΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.**

ΜΗΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ.

Τῆς Η' τοῦ αὐτοῦ μηνός, μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Αἰμιλιανοῦ, Ἐπισκόπου Κυζίκου, τοῦ Ὁμολογητοῦ.

Ἐσπέρας, μετὰ τὸν προσομιακόν, ἡ στιχολογία. Εἶτα εἰς τὸ Κύριε, ἐκέκραξα, ἰστώμεν στίχους ς'. καὶ ψάλλομεν πρῶτον τὰ ἐπόμενα γ'. προσόμοια τῆς ἑορτῆς.

Ἦχος δ'.

Ὁ ἐξ ὑψίστου κληθεῖς.

Πρὸ τοῦ τιμίου Σταυροῦ σου καὶ τοῦ πάθους, λαβὼν οὐς προέκρινας τῶν ἱερῶν Μαθητῶν, πρὸς τὸ Θαδῶριον, Δέσποτα, ἀνῆλθες ὄρος, δεῖξαι θελήσας τούτοις τὴν δόξαν σου· οἱ κατιδόντες σε μεταμορφούμενον καὶ ὑπὲρ ἥλιον λάμπαντα, πρηνεῖς πεσόντες, τὴν δυναστείαν σου κατεπλάγησαν, ἀναβοῶντες· σὺ τὸ ἄχρονον φῶς ὑπάρχεις, Χριστέ, καὶ ἀπαύγασμα τοῦ Πατρὸς, εἰ καὶ θέλων σὰρξ ὠράθης ἀναλλοίωτος.

Ὁ πρὸ αἰώνων ὑπάρχων Θεὸς Λόγος, ὁ φῶς ὡς ἱμάτιον περιβαλλόμενος, μεταμορφούμενος ἔμπροσθεν τῶν Μαθητῶν σου, ὑπὲρ τὸν ἥλιον, Λόγε, ἔλαμψας. Μωσῆς καὶ Ἡλίας δὲ σοὶ παρεῖσθαι τήκεισαν, νεκρῶν καὶ ζώντων σε Κύριον δηλοποιούντες, καὶ σοῦ

δοξάζοντες τὴν ἀπόρρητον οἰκονομίαν καὶ τὸ ἔλεος, καὶ τὴν πολλὴν συγκατάβασιν, δι' ἧς ἔσωσας κόσμον, ἁμαρτίαις ἀπολλύμενον.

Παρθενικῆς ἐκ νεφέλης σε τεχθέντα, καὶ σάρκα γενόμενον, καὶ πρὸς τὸ ὄρος Θαβὼρ, μεταμορφούμενον, Κύριε, καὶ τῇ νεφέλῃ, τῇ φωτεινῇ σε περικυκλούμενον, φωνῇ τοῦ Γεννήτορος ἀγαπητόν σε Υἱόν, τῶν Μαθητῶν συμπαρόντων σοι, σαφῶς ἐδήλου, ὡς ὁμοούσιον καὶ ὁμόθρονον· ὅθεν ὁ Πέτρος ἐκπληττόμενος, κалὸν ὡδέ ἐστιν εἶναι, ἔλεγε, μὴ εἰδῶς ὁ ἐλάλει, εὐεργέτα πολυέλεε.

Εἶτα τοῦ Ἁγίου γ'. προσόμοια ὁμοίως.

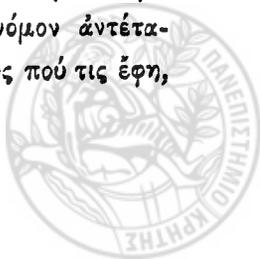
Ἦχος δ'.

Ὁ ἐξ ὕψιστου κληθείς.

Ὁ τὴν εἰκόνα Χριστοῦ σοφῶς τιμήσας, ὅτε τὸ Λεόντιον θράσος ἐμαίνετο, καὶ τοὺς λαοὺς διεκλόνησεν, ἀνακαινίζον τὴν Κοπρωνύμου ἄθεον αἵρεσιν, τότε τοῦ το, πάνσοφε, σαφῶς διήλεγξας, σὺ παρρησίᾳ χρησάμενος, συνηθροισμένης Ἀρχιερέων τῆς συνλεύσεως· ὅθεν ἐγνώσθης γενναιότατος, στρατιώτης Χριστοῦ, καμμακάριστε· ὃν ἰκέτευε σῶσαι, καὶ φωτίσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὁ οὐρανίαις μοναῖς ἐνωκισμένος, ὅτε τὴν ἀτίθασσον γνώμην καὶ ἄθεον, ὁ δυσσεβῆς ἐνεδείξατο, ὑπερορίαις, καταδικάσας τὴν σὴν στεβρότητα, τότε τὸν Παράδεισον, ὅθεν πεπτώκαμεν, μόνην πατρίδα, θεσπέσιε, σαφῶς γινώσκων, μετ' εὐφροσύνης ταύτας ὑπέμεινας· ὅθεν δικαίως τὴν ἀκήρατον ἡξιώθης ζωὴν κατιδεῖν, Χριστόν· ὃν ἰκέτευε σῶσαι, καὶ φωτίσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Πυρίνη γλώσση πικροσφωσ κεχρημένος, ὅτε μιζοθάρβαρον νόμον ἐθέσπισε, μὴ προσκυνεῖσθαι κελεύοντα τὴν σεβασμίαν Χριστοῦ εἰκόνα Λέων ὁ τύραννος, τότε σὺ τὸν ἔνθεον νόμον ἀντέταξας, ὡς δικαίαινε προσκύνησις, ἢ τῆς εἰκόνας, ὡς πού τις ἔφη,

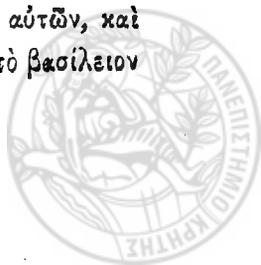
ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς τίς ἀκουστὰ ποιήσει ἡμῖν; ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν καὶ δικαιωθήτωσαν καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ· γίνεσθέ μοι μάρτυρες, καὶ ἐγὼ μάρτυς Κύριος ὁ Θεὸς, καὶ ὁ παῖς, ὃν ἐξελεξάμην, ἵνα γινώτε καὶ πιστεύσητέ μοι καὶ συνῆτε, ὅτι ἐγὼ εἰμι· ἐμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος Θεός, καὶ μετ' ἐμέ οὐκ ἔσται· ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς καὶ οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμεῦ ὁ σῶζων· ἐγὼ ἀνήγαυγα, καὶ ἔσωσα, ὠνεΐδισα, καὶ οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν ἀλλότριος· ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός· ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαιρούμενος· ποιήσω καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό; οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ λυτρούμενος ἡμᾶς, ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄφηται αὐτῶν βάσανος· ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἢ ἐξοδος αὐτῶν καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα, οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὅφει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μέγала εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέειρασεν αὐτοὺς καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἔδοκίμασεν αὐτοὺς, καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτοὺς. Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλήμῃ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν ἔθνη καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτὸν συνήσουσιν ἀλίθθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστῳ. Διὰ τοῦτο λήφονται τὸ βασιλεῖον

τῆς εὐπρεπείας καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου, ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτούς καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Λήψεται πναπολίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ καὶ ὀπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν. Ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης, καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον. Λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον, σοιότητα, ὅθενεὶ δὲ ἀπότομον ὄργην εἰς ῥομφίαν· συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονας. Πορεύονται εὖστοχοι βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται, καὶ ἐκ πετερεσβόλου θυμοῦ πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζι. Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγκλύτουςιν ἀποτόμως· ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλιμηήσει αὐτούς. Καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν. Ἀκούσατε οὖν, Βασιλεῖς, καὶ σύνετε, μάθετε, δικασταὶ περάτων γῆς, ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἔθνων· ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Εἰς τὴν Λιτὴν ψάλλομεν Στιχηρὰ Ἰδιόμελα τοῦ Ἀγίου.

ᾠχος α΄.

Εὐφραίνου ἐν Κυρίῳ, πόλις τῆς Κυζίκου, ἀγάλλου καὶ χάρειε, πιστῶς λαμπροφόρουσα· Αἰμιλιανὸν τὸν πανένδοξον Ἱεράρχην, καὶ κήρυκα τῆς πίστεως, ὡς θησαυρὸν ἐν κύλποις κατέχουσα. Ἀπόλαυε τῶν αὐτοῦ χαρίτων, τὰς ἰάσεις καθορώσα, εὐφήμησον τὸν τὴν πλάνην τῶν αἰρέσεων σοφῶς ἐλέγξαντα, καὶ εὐχαρίστως τῷ Σωτῆρι βίησον· Κύριε, δόξα σοι.

ᾠχος ὁ αὐτός.

Τῇ τῶν ἀσμάτων φαιδρότητι, ἀδελφοί, τὴν παροῦσαν φαιδρῶμεν ἡμέραν, καὶ ἐπιλαμπρύνωμεν αὐτὴν ταῖς τοῦ βίου ἡμῶν ἐνθέοις πράξεσιν. Ἴδου γὰρ παραγέγονε τῇ ἐτησίῳ μνήμῃ ὁ ἡ-

μέτερος πολιοῦχος, καὶ ἀντιλήπτωρ θερμότητος, Αἰμιλιανὸς ὁ θαυμάσιος, παρέχων παρὰ Χριστοῦ τὴν χάριν κατὰ πνευμάτων ἀκαθίρτων, τοῖς πιστῶς αἰτουμένοις· καὶ γὰρ ἔχει, ὡς ὑπὲρ Χριστοῦ παθῶν, τὸ εὐπαρρησίζιστον, ὡς Ἱεράρχης τὸ ἀξίωμα, τοῦ πρεσβεύειν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα, τοῦ Ἁγίου.

Ἦχος πλ. α΄.

Ἄποστολικῶν παραδόσεων ζηλωτής, καὶ τῆς πλάνης καθαιρέτης ἐφάνης, μακάριε. Ἴδου γὰρ τὴν Χριστοῦ ἁγίαν καὶ πάνσεπτον εἰκόνα, ὑπὸ χειρῶν ἀνόμων καθαιρουμένην, καὶ θεοῦ ζήλου ἐμφορηθεῖς, ἤλεγξας ἐμφρόνως τοὺς ἀσεβοῦντας, καὶ ἔθηκας τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ τοῦ τιμᾶσθαι τῆς δόξης τὸν Κύριον· ἡ γὰρ τιμὴ τῆς εἰκόνας ἐπὶ τὸ πρωτότυπον διαβαίνει. Τοῦτον πρέσβευε ἀδελείπτως ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν αἰτουμένων διὰ σοῦ εἰρήνην καὶ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἦχος ὁ αὐτός.

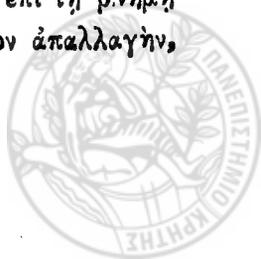
Νόμου καὶ Προφητῶν σε, Χριστέ, ποιητὴν καὶ λυτρωτὴν ἐμαρτύρησαν, ὀρῶντες ἐν τῇ νεφέλῃ, Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας, ὁ ἔμπυρος ἀρματηλάτης, καὶ ἀφλεκτος οὐρανοδρόμος, ἐπὶ τῆς Μεταμορφώσεώς σου. Μεθ' ὧν καὶ ἡμᾶς τοῦ σοῦ φωτισμοῦ ἀξιώσον, Δέσποτα, ὑμνεῖν σε εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς τὸν στίχον ψάλλομεν τοῦ Ἁγίου στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος α΄.

Τῶν οὐρανίων ταγματῶν.

Δεῦτε πιστοὶ συνελθόντες πανηγυρίσωμεν, ἐπὶ τῇ μνήμῃ πάντες Ἱεράρχου τοῦ θεοῦ, αἰτούμενοι πταισμάτων ἀπαλλαγὴν,

καὶ τοῦ βίου διόρθωσιν, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος καὶ λυτρωτοῦ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, πρεσβείαις αὐτοῦ.

Στίχ. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν.

Τῶν οὐρανῶν αἱ δυνάμεις φόβῳ παρίσταντο, ἥνίκα τὴν θυσίαν, τὴν ἀγνὴν ἐπετέλεις. Νῦν δὲ μετὰ τούτων, Πάτερ, συνῶν, τὸν Σωτῆρα ἰκέτευε, ὑπὲρ τῶν πόθῳ τελούντων σου τὴν σεπτὴν, καὶ σεβάσμιον πανήγυριν.

Στίχ. Οἱ Ἰερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην.

Ο τῶν ἀγίων ταῖς μνείαις ἐνδοξαζόμενος, αὐτῶν ταῖς ἰκεσίαις ἐπικάμφητι, Σῶτερ, καὶ σῶσον ἐκ κινδύνων καὶ πειρασμῶν, τοὺς τὴν μνήμην γεραίροντας, τοῦ σοῦ ὁσίου, Χριστέ, Αἰμίλιανοῦ, τοῦ πρεσβεύοντος σωθῆναι ἡμᾶς.

Δόξα, τοῦ Ἀγίου.

Ἦχος πλ. δ'.

Τῆς Θεότητός σου, Χριστέ, τῷ φωτὶ, λελαμπρυσμένος τὴν ψυχὴν, Αἰμίλιανός ὁ θεῖος, εἰς ὅρος τῶν ἀρετῶν ἐπαρθείς, γενναίως ὑπερήθησεν τυράννων οὐκ ἐπτηξεν ἀπειλᾶς, οὐ θυμὸν, οὐδὲ ὑπερορίας· ἀλλ' ὡς ποιμὴν ἀληθινός, ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν προβάτων σου. Διὸ σὺν αὐτῷ κοινωνοὺς ἡμᾶς ποίησον τῆς σῆς δόξης εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἦχος ὁ αὐτός.

Τῆς Θεότητός σου, Χριστέ, ἀμυδρὰν αὐγὴν παραγυμνώσας, τοῖς συναναβλάσι σοι ἐπὶ τοῦ ὄρους, τῆς ὑπερκοσμίου σου δόξης ἐποίησας κοινωνοὺς· ὅθεν θεαστικῶς ἐκραύγαζον. Καλὸν ἔστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι. Μεθ' ὧν καὶ ἡμεῖς σὲ τὸν μεταμορφωθέντα Σωτῆρα Χριστὸν ἀνυμνοῦμεν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἄπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου.

ᾠχος δ'.

Ταχὺ προκατάλαβε.

Μαρτύρων ὁμότροπος, Ἱεραρχῶν καλλονή, ὁσίων ἀγλαΐσμα,
Ὁρθοδοξίας φωστὴρ, Αἰμιλιανὲ πανσεβάσμιε· ἤλεγξας τοῦ τυράν-
νου τὴν ἀντίθεον πλάνην, ἄλωθεν ἡξιώθης τῶν στεφάνων τῆς νί-
κης, καὶ πρεσβεύεις ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

ᾠχος βαρὺς.

Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει, Χριστὲ ὁ Θεός· δεΐξας τοῖς Μαθηταῖς
σου τὴν δόξαν σου, καθὼς ἠδύναντο· λάμπρον καὶ ἡμῖν τοῖς ἀμαρ-
τωλοῖς τὸ φῶς σου τὸ αἰδίον, πρεσβεύεις τῆς Θεοτόκου, φωτοδότα,
ᾠξά σοι.

Καὶ ἀπόλυσις.

ΤΟ ΠΡΩΪ, ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ,

εἰς τὸ Θεὸς Κύριος

τὸ τροπάριον τοῦ Ἁγίου δις,

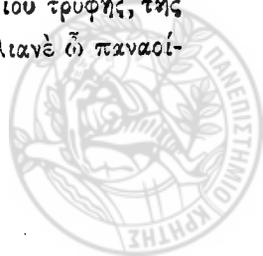
καὶ τῆς ἑορτῆς ἄπαξ.

Μετὰ δὲ τὴν α. στιχολογίαν, Κάθισμα τοῦ Ἁγίου.

ᾠχος δ'.

Κατεπλάγη ἰωσήφ.

Τὴν τῶν βροτῶν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς πλάνης τοῦ θηρὸς, κα-
τορθωσάμενος σοφῶς, κατηξιώθης ἐκ Θεοῦ, τῆς αἰδίου τροφῆς, τῆς
ἐν Παραδείσῳ· ταύτης καὶ ἡμᾶς ἀξιώσειεν, Αἰμιλιανὲ ὦ παναοί-

Ἦχος δ΄.

Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ὁ ἀνελθὼν εἰς οὐρανοὺς μετὰ πότμον, καὶ πρὸ τοῦ θρόνου τοῦ Χριστοῦ ἐντυγχάνων, σὺν τοῖς Ἀγγέλοις αἰτησαι, μακάριε, ἵνα τὴν ζωὴν ἡμῶν ἐκ παντοίων κινδύνων λυτρώσῃται καὶ θλίψεως, ὡς δεσπότης καὶ μόνος, τῶν ἐν ἀνάγκαις ῥύστης καὶ σωτῆρ, ὃν σὺν Πατρὶ ἀνυμνοῦμεν καὶ Πνεύματι.

Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Ὅμοιον.

Ὁ ἀνελθὼν σὺν μαθηταῖς ἐν τῷ ὄρει, καὶ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς ἀπαστράψας, σὺν Μωϋσῇ Ἡλίας σοι παρίστανται. Νόμος καὶ Προφῆται γὰρ, ὡς Θεῷ, λειτουργοῦσιν· ὧ καὶ τὴν υἰότητα, τὴν φυσικὴν ὁ Γεννήτωρ, ὁμολογῶν ἐκάλεσεν Υἱόν, ὃν ἀνυμνοῦμεν σὺν σοὶ καὶ τῷ Πνεύματι.

Εἶτα οἱ ἀναβαθμοί.

Τὸ ἀ. Ἀντίφωνον τοῦ δ΄. Ἦχου.

Ἐκ νεότητός μου κλπ.

Προκείμενον ἦχος δ΄.

Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην,
καὶ οἱ ὄσιοι σου ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται.

Στίχ. Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη.

Πᾶσα πνοή.

Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς. Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων κτλ.

Εἶτα ὁ Ν΄.

Δόξα. Ταῖς τοῦ Ἱεράρχου.

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Εἶτα,

Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με, ὁ Θεός.

Τοῦ Ἁγίου εἰς δ', οὗ ἡ ἀκροστιχίς:
«Τὸν μέγαν Αἰμιλιανὸν ἐν ᾗσμασιν ἔξοχα μέλπω»,
ποίημα Θεοφάνους.

Τοῦ Ἁγίου. Ἦχος α'.

Σοῦ ἡ τροπαιούχος.

Ταῖς ὑπερκοσμίαις συνοικῶν, ταξιαρχίαις, θεόφρον μακάριε,
τοὺς ἐπιτελοῦντάς σου, χαρμονικῶς τὴν πιθητὴν πανήγυριν, Πά-
τερ, ἐποπτεύων, τῆς σωτηρίας ἀξίωσον.

Ὁλος τῷ Δεσπότη συγκραθεὶς, καὶ ταῖς ἐκείθεν ἀστράψας
πυρσούμασι, πᾶσαν κατεφώτισας, σαῖς διδασκαίαις, θεοσεβῆ πανήγυ-
ριν, ὡς ἱεροφάντωρ, φανεὶς, θεόφρον θεόληπτε.

Νοῦν καθηγεμόνα τῶν παθῶν, δι' ἀρετῆς, Ἱεράρχα, κατέστη-
σας, οἷα δικαιοτάτος διαιτητῆς, τῆ τε ψυχῆ καὶ τῷ σώματι, Πά-
τερ, διανεμὼν, τοῖς ἐκατέροις τὰ πρόσφορα.

Μύστης ἀκριβοῦς τῶν ὑπὲρ νοῦν, τῆς Ἐκκλησίας σαφῶς προ-
στάμενος, ὠφθης παναοίδιμε, καὶ κραταιὸς τῆς ἀληθείας πρόμα-
χος, μύλας τῶν λεόντων, συνθλῶν καὶ φράττων τὰ στόματα.

Θεοτοκίον.

Ἐνα ἐκατέραις εὐσεβῶς, τὸν ἐκ γαστρὸς σου τεχθέντα γινώ-
σκομεν, φύσσει, πανάμωμε, Θεὸν ὁμοῦ ὑπερφυῶς καὶ ἀνθρωπον,
ἔχοντα τελειῶς ἐκάστης τὰ ιδιώματα.

Καταβασία.

Σταυρὸν χαράζας Μωσῆς, ἐπ' εὐθείας ῥάβδῳ, τὴν Ἐρυθρὰν
διέτεμε, τῷ Ἰσραὴλ πεζεύσαντι, τὴν δὲ ἐπιστρεπτικῶς, Φα-
ραὼ τοῖς ἄρμασι κροτήσας ἤνωσεν, ἐπ' εὐρους διαγράψας, τὸ
ἀήτητον ὄπλον. Διὸ Χριστῷ ἄσωμεν, τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι δε-
δόξασται.

᾿Ωδὴ Γ'. ᾿Ο Εἰρμός.

» Οὐρανίας ἀψίδος ὄροφουργέ, Κύριε, καὶ τῆς Ἐκκλησίας
» δομῆτορ, σύ με στερέωσον ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ σῆ, τῶν ἐφετῶν ἡ
» ἀκρότης, τῶν πιστῶν τὸ στήριγμα, μόνε φιλάνθρωπε.

Ἡ σκιαζουσα δόξα, ἐν τῇ σκηνῇ πρότερον, καὶ τῷ Μωϋσῆ ὁ-
μιλουσα τῷ σῶ θεράποντι, τύπος γεγένηται, τῆς ἀστραψάσης
ἀβρότηως, ἐν Θαβώρ σου, Δέσποτα, Μετμορφώσεως.

Συνανήθῃ σοι, Λόγε, μονογενές Ὑψιστε, ἡ τῶν Ἀποστόλων
ἀκρότης ἐπὶ τοῦ ὄρους Θαβώρ, καὶ συμπαρέστησαν ὁ, τε Μωσῆς
καὶ Ἡλίας, ὡς Θεοῦ θεράποντες, μόνε φιλάνθρωπε.

Θεὸς ὅλος ὑπάρχων, ὅλος βροτὸς γέγονας, ὅλη τῇ Θεότητι
μίξας τὴν ἀνθρωπότητα, ἐν ὑποστάσει σου, ἦν ἐν δυοῖ ταῖς οὐ-
σίαις, Μωϋσῆς Ἡλίας τε εἶδον ἐν ὄρει Θαβώρ.

Τοῦ Ἀγίου.

Ὁ μόνος εἰδὼς τῆς τῶν βροτῶν.

Ἰκέτην θεόφρονα Χριστοῦ, πιστοὶ σε προβαλλόμεθα, τὸν δι-
αυτὸν λαμπρῶς ἀριστεύσαντα, καὶ τὴν εἰκόνα τούτου τιμήσαντα,
καὶ θεσμοὺς τηρήσαντα, τοῦ σεπτοῦ κηρύγματος, καὶ τὴν ἀνωθεν
πίστιν φυλάξαντα.

Μαρτύρων σταβρότητα δεικνύς, θεόφρον ἀξιάγαστε, τὴν δυσ-
σεβῆ ὄφρον ἐξεφύλισας, τῆς Ἐκκλησίας ἐκφανθεὶς πρόδολος,
ἀβραγῆς ἀκλόνητος, καὶ μεσίτης ἐνθεος, καρτερῶς διελέγχων
τοὺς ἄφρονας.

Ἰὸν τῆς αἰρέσεως πῶν, εἰς κόρον ὁ παμπόνηρος, διδακτικῶ
σου λόγῳ διήλεγκται· φωτὶ γὰρ σκότος ἐξοφανίζεται, καὶ γυ-
μνοῦνται πλάσματα, πονηροῦ βουλεύματος, τῆς ἐνθέου σοφίης ταῖς
λάμπουσιν.

Θεοτοκίον.

Λαμπρῆ σε φωνῇ νῦν ἐκ ψυχῆς, κυρίως Θεομήτορα, τὴν τὸν

Θεὸν τεκοῦσαν κηρύττομεν, σεσαρκωμένον ἐκ σοῦ τὸν ἄσαρκον, ἐν ἡμῖν σκηνώσαντα, οὐ τροπὴν δεξάμενον, οὐ φερμῶ συγχυθέντα, πανάμωμε.

Καταβασία.

Ράβδος εἰς τύπον τοῦ μυστηρίου παραλαμβάνεται· τῷ βλαστῷ γὰρ προκρίνει τὸν Ἱερέα. Τῇ στειρευούσῃ δὲ πρώην Ἐκκλησίᾳ νῦν ἐξήθησε, ξύλον Σταυροῦ, εἰς κράτος καὶ στερέωμα.

Κάθισμα τοῦ Ἀγίου. Ἦχος γ'.

Θείας πίστεως.

Θεῖω Πνεύματι πεφωτισμένος, ἀνεκήρυξας ἐν παβῶρησίᾳ, Ὁρθοδοξίας τὰ ἔνθεα δόγματα, καὶ βσιλιέα κατήσχυνας ἄνομον, ὑπερορίας ἀδίκως στελλόμενος. Πάτερ ὄσιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα, καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς.

Ὅμοιον.

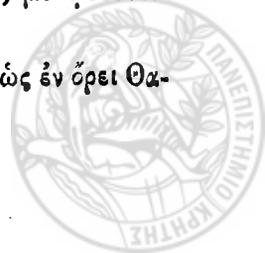
Πάντας ἠύγασας φωτὶ τῷ θείῳ, ὡς ἀπήστραψας ἐπὶ τοῦ ὄρους, παραγυμνῶν σοι, Σῶτερ, τὴν θεότητα. Ὅθεν πρηνεῖς μαθηταὶ σου κατέπεσον, ἀντοφθαλμησαὶ τῇ δόξῃ μὴ φέροντες. Ταύτης οὖν ἡμᾶς, Χριστὲ ὁ Θεὸς, ἀξίωσον, δωρούμενος πᾶσι τὸ μέγα ἔλεος.

ᾠδὴ Δ'. Ὁ Εἰρμός.

» **Ε**κ σαρκὸς σου βολίδες Θεότητος ἐξεπορεύοντο· Προφητῶν καὶ Ἀποστόλων ὅθεν οἱ πρόκριτοι μέλποντες ἀνεβίων·
» Δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε.

Ο τὴν βᾶτον φυλάξας ἀλώθητον, προσομιλοῦσαν πυρὶ, τῷ Μωσεῖ θεολαμποῦσαν σάρκα ὑπέδειξας, Δέσποτα, μελωδοῦντι·
Δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε.

Υπεκρύβη ἀκτίσι Θεότητος, αἰσθητὸς ἦλιος, ὡς ἐν ὄρει Θα-

ἑωρίῳ, εἶδέ σε μεταμορφούμενον, Ἰησοῦ μου. Δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε.

Πῦρ μὴ φλέγον τὴν ὕλην τοῦ σώματος, ὠράθης αἴυλον, ὡς Μωσεί καὶ Ἀποστόλοις ὤφθης Ἠλίξ τε, Δέσποτα, εἰς ἕκ δύο, ἐν δυοὶ τελείαις ταῖς φύσεσιν.

Τοῦ Ἀγίου.

Ὅρος σε τῇ χάριτι.

Ἰσχυσας ὄφρὸν καταβαλεῖν τοῦ ἀλάστορος, οἰκειωθεὶς δι' ἀρστῆς, παμμάκαρ Αἰμιλιανέ, τῷ πάντα ἰσχύοντι, καὶ δυνατῷ ἐν τοῖς πολέμοις, πανόλβιε· καὶ νῦν κραυγάζεις : Δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε.

Ἀνέτλης μακρὰς ὑπερορίας στελλόμενος, καρτερικὸς ἀναδειχθεὶς, θεόφρον Αἰμιλιανέ, τὸ πρὶν προτερήμασιν, Ἀρχιερεὺς, Ἱερομάρτυς δὲ ὕστερον, ἀναδειχθεὶς, θεοφόρε πανάριστε.

Νομίμως ἐφάνης ἐκ παιδὸς ἱερούμενος, ἀσκητικῶς ἐκλαμπρυνθεὶς, τρισμάκαρ Αἰμιλιανέ, τῷ λόγῳ τῆς χάριτος περιφραχθεὶς, ἱερομύστα θεσπέσιε, Θεῷ κραυγάζων : Δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε.

Θεοτοκίον.

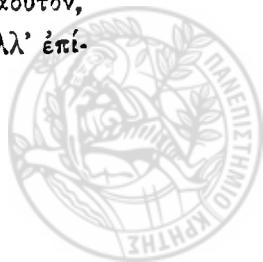
Ὁ πάσης ἐπέκεινα νοούμενος κτίσεως, τῆς ὑπὲρ νοῦν ζωαρχικῆς, θεοπλαστείας ἐπὶ γῆς, ἐκτελῶν μυστήριον, παρθενικαῖς ἡγλαϊσμένην λαμπρότησι, τὴν σὴν γαστέρα κατώκησεν, ἄχραντε.

Καταβασία.

Εἰσακήκοα, Κύριε, τῆς οἰκονομίας σου τὸ μυστήριον, κατενόησα τὰ ἔργα σου, καὶ ἐδόξασά σου τὴν θεότητα.

Ὡδὴ Ε'. Ὁ Εἰρμός.

» **Ἦ**να τί με ἀπίσω ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, τὸ φῶς τὸ ἄδυτον,
» καὶ ἐκάλυψέ με τὸ ἀλλότριον σκότος τὸν δαίλαιον· ἀλλ' ἐπί-

» στρεψόν με, καί πρὸς τὸ φῶς τῶν ἐντολῶν σου τὰς ὁδοὺς μου
» κατεύθυνον, δέομαι.

Πητορεύουσα γλῶσσα, σοῦ τὰ μεγαλεῖα οὐ δύναται φθέγγεσθαι· ὁ κρατῶν ζωῆς γὰρ, καὶ θανάτου δεσπόζων παρέστησας, ἐν Θαδῶρ τῷ ὄρει, τὸν Μωϋσῆν καὶ τὸν Ἡλίαν, μαρτυρήσοντάς σου τὴν Θεότητα.

Ο χερσὶν ἀοράτοις, πλάσας κατ' εἰκόνα σου, Χριστέ, τὸν ἀνθρωπον, τὸ ἀρχέτυπόν σου, ἐν τῷ πλάσματι κάλλος ὑπέδειξας· οὐχ ὡς ἐν εἰκόνι, ἀλλ' ὡς αὐτὸς εἶ κατ' οὐσίαν, ὁ Θεὸς χρηματίσας καὶ ἄνθρωπος.

Συγκραθεὶς ἀσυγχύτως, ἄνθρακα ὑπέδειξας ἡμῖν Θεότητας, καταφλέγοντα μὲν ἀμαρτίας, ψυχὰς δὲ φωτίζοντα, ἐν Θαδῶρ τῷ ὄρει, ὃ Μωϋσῆν καὶ τὸν Ἡλίαν, βιαθητῶν τε ἐξάρχους ἐξέστησας.

Τοῦ Ἁγίου.

Θεὸς ὦν εἰρήνης.

Νοήσας προγνώσει, τῇ θείᾳ Χριστὸς, τῆς μεγάλης ψυχῆς σου τὴν πρόθεσιν, μεγάλοις προτερήμασιν ἐκόσμησε σαφῶς, στολαῖς ἱερωσύνης, αὐτὴν καταγλαΐσας, καὶ Μαρτύρων ἐν ἄθλοις, ἱερομύστα πανσεβάσμιε.

Ελκύσας τὴν χάριν, τοῦ Πνεύματος πρὶν, ποταμοὺς διδαγμάτων ἀνέβλυσας, πικμιάκαρ ἱερώτατε, τῇ ποιμνῇ τοῦ Χριστοῦ ὄθεν καὶ τὴν εἰκόνα Χριστοῦ τιμᾶν μαθόντες, τῶν Ἁγίων τε πάντων, τοὺς θεομάχους κατχιχύνομεν.

Νεκρώσας σαρκὸς σου τὸ φρόνημα πρὶν, ἐν ἀσκήσεως πόνοις, πανόλβιε, τῇ αἴγλη τῇ τοῦ Πνεύματος ἐζώωσας τὸν νοῦν· ὄθεν δι' ἀμφοτέρων, ἐκλάμψας, ἱεράρχα, Θεῷ εὐηρέστησας, Ἱερομάρτυς ἀξιάγαστε.

Θεοτοκίον.

Ἁγίων ἀγία, Παρθένε ἀγνή, τῶν ἁγίων τὸν ἅγιον τέτοκας,

τὸν πάντας ἀγιάζοντα, Χριστὸν τὸν λυτρωτὴν· διό σε βσιλιίδα καὶ δέσποιναν τοῦ κόσμου, ὡς τεκοῦσαν τὸν κτίστην, τῶν ποιημάτων μεγαλύνομέν.

Καταβασία.

Ω τρισμακάριστον ξύλον! ἐν ᾧ ἐτάθη Χριστὸς, ὁ Βσιλεὺς καὶ Κύριος· δι' οὗ πέπτωκεν ὁ ξύλω ἀπατήσας, τῷ ἐν σοὶ δελεασθεὶς Θεῷ τῷ προσπαγέντι σαρκί, τῷ παρέχοντι τὴν εἰρήνην ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Ὡδὴ Γ'. Ὁ Εἰρμός.

» Ἰλάσθητί μοι, Σωτήρ, πολλαὶ γὰρ αἱ ἀνομίαι μου, καὶ ἐκ βυθοῦ τῶν κακῶν ἀνάγαγε, θέομαι· πρὸς σέ γὰρ ἐβόησα· καὶ ἐπάκουσόν μου, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου.

Ω; μέγα καὶ φοβερὸν ὠρίθη θέαμα σήμερον! ἐξ οὐρανοῦ αἰσθητὸς, ἐκ γῆς δὲ ἀσύγκριτος ἐξήστραψεν ἥλιος, τῆς δικαιοσύνης, νοητὸς ἐπὶ τοῦ ὄρους Θαβώρ.

Παρῆλθε μὲν ἡ σικιά τοῦ νόμου ἐξασθενήσασα, ἐλήλυθε δὲ σαφῶς, Χριστὸς ἡ ἀλήθεια, Μωσῆς ἀνεβόησεν, ἐν τῷ Θαδωρίῳ, κατιδῶν σου τὴν Θεότητα.

Ὁ στύλος τῷ Μωϋσῆϊ, Χριστὸν τὸν μεταμορφούμενον, ἡ δὲ νεφέλη σαφῶς, τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος, τὴν ἐπισκιάσασαν, ἐν τῷ Θαδωρίῳ, παρεδήλου ἐμφανέστατα.

Τοῦ Ἁγίου.

Σπλάγχων Ἰωανν.

Στῆσαι βουληθεὶς νομὴν τῆς αἵρέσεως, προθύμως χωρεῖς πρὸς τοὺς κινδύνους, σοφῆ, καὶ διήλεγχξας, παρῆρησιζ μεγάλη χρησάμενος, τὴν γνώμην τοῦ κρητοῦντος σὺ τὴν ἄθρον, πρῶτος τοῦ λαλεῖν ἀρξάμενος, ἠθροισμένης Συνόδου θεόφρονος.

Μόνου τοῦ Χριστοῦ θερμῶς ὀρεγόμενος. καὶ τούτου τυχεῖν, θείας ἐλλάμψεως, ἐφιέμενος, Ἱεράρχα Κυρίου θεόληπτε, Μαρ-

τύρων ἐνεδείξω τὴν στερβρότητα, λάμπας πρώην δι' ἀσκήσεως, καὶ διπλοῦς τοὺς στεφάνους κομίξῃ σαφῶς.

Ἄνω σου τὸν νοῦν Θεῷ συγγινόμενον, καὶ θεαίαις αὐγαῖς, μάκαρ, λαμπόμενον, ἔχων, ὅσιε, κούφως βίου διέπλεις τὴν θάλασσαν· καὶ ὄρμοις οὐρανόις νῦν καθώρμισαι, αὔραις τοῦ ἁγίου Πνεύματος, κυβερνώμενος σθένει τοῦ Πνεύματος.

Θεοτοκίον.

Σῶσαι τῶν βροτῶν, τὴν φύσιν ὡς εὐπλαγχνος, φθαρεῖσαν, ἀγνή, φθόνῳ τοῦ ὄφως, ὁ ὑπέρθεος, εὐδοκήσας τὴν μήτραν σου ὤκησε, καὶ σὰρξ ἀναλλοιώτως ἐχρημάτισε, μόνην καθαρὰν εὐράμενος, Θεοτόκε παρθένε πανάχραντε.

Καταβασία.

Νοτίου θηρὸς ἐν σπλάγχχοις, παλάμας Ἰωνᾶς σταυροειδῶς διεκπετάσας, τὸ σωτήριον πάθος προδιετύπου σαφῶς. Ὅθεν τριήμερος ἐκδύς, τὴν ὑπερκόσμιον Ἀνίστασιν ὑπεζωγράφησε τοῦ σαρκὶ προσπαγέντος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τριήμερῳ ἐγέρσει τὸν κόσμον φωτίσαντος.

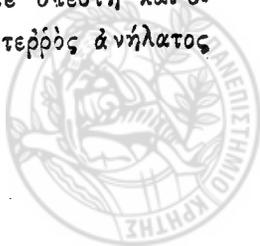
Κοντάκιον.

Ἡ Παρθένος σήμερον.

Ἐν Κυζίκῳ, ἄγιε, ἱερουργὸς ἀνεδείχθης, τοῦ Χριστοῦ τὸ ποίμνιον ἐν εὐσεβείᾳ ἐκθρέψας· τοῦτο γοῦν διαφυλάττων ἐκ τῶν κινδύνων, φρούρει τε καὶ σκέπε πάντας τοὺς ἀνυμνοῦντας, εὐσεβῶς καὶ Ὁρθοδόξως, Τριάδα μίαν, δημιουργὸν τοῦ παντός.

Ὁ Οἶκος.

Τὸ τῆς ἀσεβείας μένος κατ' εἰκόνων καθορῶν Αἰμίλιανὸς ὁ θαυμασίος, τῷ θείῳ ἀμφιέννυται ζήλω, καὶ ὡς ἄλλος Μωϋσῆς Φαραῶ τὸν νέον εὐθαρσῶς ἐλέγξας, βισάνους τε ὑπέστη καὶ ὑπερορίας μακράς· ἀλλ' αὐτὸς ὡς περ ἄκμων στερβὸς ἀνήλατος

διέμεινε, καὶ τὴν πλάνην ἐν μέσῳ συνόδου Πατέρων κατήργησεν, ἀνακηρύξας τρανώς τὸ σέβας τῆς Χριστοῦ εἰκόνας, καὶ ὀρθοδόξως δογματίσας προσκυνεῖν προσώπων ἐν Τριάδι Θεὸν ἕνα, δημιουργὸν τοῦ παντός.

Τῆ ἡ. τοῦ αὐτοῦ μηνός, μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Αἰμιλιανοῦ, Ἐπισκόπου Κυζίκου, τοῦ Ὁμολογητοῦ.

Ψυχῆς πολὺν θεὸς Αἰμιλιανὸς λόγον.

Τῆς σαρκὸς ἠλόγησεν ἄχρι καὶ τέλους.

Ὁγδόη Αἰμιλιανοῦ ὅστέα δέξαιτ' ἄρουρα.

Οὗτος, διὰ τὰς ἀγίας καὶ τιμίας Εἰκόνας, πολλὰς ὑπομείνας κακώσεις καὶ πικρὰς ἐξορίας ὑπὸ τοῦ θηριωνύμου καὶ ἀσεβοῦς Λέοντος, τὸν στέφανον τῆς ὁμολογίας δεξιόμενος, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ.

Τῆ αὐτῆ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος Μύρων, ἐπίσκοπος Κρήτης, ὁ θαυματουργός, ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

Ὁ ὄσιος Θεόδωρος, ὁ ἡγούμενος τῶν Ὁρόδων, καὶ οἱ ἐξ Αἰγύπτου δέκα ἀσκηταὶ ἐν εἰρήνῃ τελειοῦνται.

Οἱ ἅγιοι δέκα μάρτυρες οἱ ἐκ Τύρου κατὰ γῆς συρόμενοι τελειοῦνται.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες Ἐλευθέριος καὶ Λεωνίδας πυρὶ τελειοῦνται.

Ὁ ἅγιος νεομάρτυς Ἀναστάσιος ὁ Βούλγαρις, ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀθλήσας ἐν ἔτει αψιδ' τελειοῦται.

Καὶ ὁ ἅγιος νεομάρτυς Τριαντάφυλλος, ὁ ἐκ Ζαγυρᾶς ἐξ Ἑπτανησιαλίας, ἥτοι τοῦ Βώλου καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας, τελειοῦται, ἐν ἔτει αχπ'.

Ταῖς αὐτῶν ἀγίαις πρεσβείαις, Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Θεοτοχίον.

Ξενοπρεπῶς παρθενεύεις τίκτουσα, τὸν τῶν ἀπάντων ποιητήν, τὸν ἐν θρόνῳ Χερουβικῶ ἐπαναπυόμενον, μόνη παμμακάριστε, παρθενομητορ πανύμνητε, τὸν αἰνετὸν τῶν πατέρων, Θεὸν τὸν ὑπερένδοξον.

Καταβασία.

Εκνοον πρόσταγμα τυράννου δυσσεβοῦς, λαοὺς ἐκλόνησε, πνέον ἀπειλῆς καὶ δυσφημίας θεοστυγοῦς. Ὅμως τρεῖς παῖδας οὐκ ἐδειμίτωσε, θυμὸς θηριώδης, οὐ πῦρ βρόμεον· ἀλλ' ἀντηχοῦντι δροσοδόλῳ πνεύματι, πυρὶ συνόντες ἐψαλλον: Ὁ ὑπερύμνητος τῶν πατέρων καὶ ἡμῶν Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

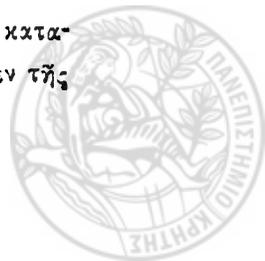
ᾠδὴ Η'. Ὁ Εἰρμός.

» **Ε**πιπλασίως κάμινον, τῶν Χαλδαίων ὁ τύραννος, τοῖς
 » θεοσεβέσιν ἐμμανῶς ἐξέκαυσε· δυνάμει δὲ κρείττονι, περισω-
 » θέντας τούτους ἰδῶν. Τὸν δημιουργὸν καὶ λυτρωτὴν, ἀνεβόα,
 » οἱ παῖδες εὐλογεῖτε, ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς
 » πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ακηκοότες, Δέσποτα, ἐκ Πατρὸς μαρτυρούμενον, καὶ ὡς ἀνθρωπίνης στερρότερον ὄψεως, ὄραν τοῦ προσώπου σου τὴν ἀστραπὴν μὴ φέροντες, σοῦ οἱ Μαθηταί, ἐπὶ τὴν γῆν κατέπιπτον, ἐν φόβῳ μελωδοῦντες: Ἱερεῖς εὐλογεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Βασιλεύοντων πέφυκας, Βασιλεὺς ὠραιότατος, καὶ τῶν πανταχοῦ κυριεύοντων Κύριος, δυνάστης μακάριος, καὶ φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ᾧ οἱ Μαθηταί καταπλαγέντες ἐβόων: Οἱ παῖδες εὐλογεῖτε, ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ως οὐρανοῦ δεσπόζοντι, καὶ τῆς γῆς βασιλεύοντι, καὶ καταχθονίων τὴν κυρείαν ἔχοντι, Χριστέ σοι παρέστησαν, ἐκ μὲν τῆς

γῆς Ἀπόστολοι· ὡς ἐξ οὐρανοῦ δὲ ὁ Θεοσβίτης Ἡλίας· Μωσῆς δὲ ἐκ νεκᾶδων, μελωδοῦντες συμφῶνως : Λαὸς ὑπερυψοῦτε Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ραθυμοτόκοι μέριμναι, ἐπὶ γῆς κατελείφθησαν, τῇ τῶν Ἀποστόλων ἐκλογῇ, φιλάθρωπε, ὡς σοὶ ἠκολούθησαν, πρὸς τὴν ἐκ γῆς μετάρσιον, θείαν πολιτείαν· ὄθεν καὶ ἐπαξίως, τῆς σῆς θεοφανείας, ἐμελώδουον τυχόντες : Λαὸς ὑπερυψοῦτε Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Τῷ Ἀγίῳ.

Θαύματος ὑπερφυοῦς.

Ολην νοητῶ πυρὶ τὴν φρυγανώδη, τῆς αἰρέσεως ἐφλεξας ὕλην, ἐπικλήσει θεία τε, ὡς Ἡλίας τοὺς ἱερεῖς, τῆς αἰσχύνης ξίφει Πνεύματος κατέσφαξας· καὶ νῦν ἀναμέλπεις εὐφραϊνόμενος : Εὐλογοεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψοῦτω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Χαρίτος τε καὶ δυνάμεως ἐνθέου, πεπλησμένος ὠράθης, παμμακάρι· σωφροσύνης κάλλει κεκοσμημένος διαπρεπεῖ, εὐσεβείας ἀνενδότης ἀντεχόμενος, μεθ' ἧς νῦν τῷ Δεσπότη παριστάμενος : Εὐλογοεῖτω ἡ κτίσις, κραυγάζεις, τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψοῦτω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ανωθεν τοὺς ὑμνητάς σου ἐποπτεύεις, ἱερώτατε πάτερ θεόφρον, εὐμαρίζων τρίβον ἡμῖν εὐθειᾶν σαῖς προσευχαῖς, καὶ συντρίβων τῶν αἰρέσεων φρυάγματα, ἵνα γεγηθότες ἀναμέλπωμεν : Εὐλογοεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψοῦτω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Μῶμος ἐν τῷ κάλλει σου ὄλωσ οὐκ ἔστι· σὺ γὰρ μόνη πανάχραντος ὠφθης, ἐξ αἰῶνος, πάναγνε, παρθενίας μαρμαρυγαῖς, καταυγάσασα τὸν κόσμον καὶ ἀγνοίας φωτί· διὸ ἀνυμνοῦντές σε κραυγάζομεν : Εὐλογοεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψοῦτω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Καταβασία.

Εὐλογεῖτε παῖδες, τῆς Τριάδος ἰσάριθμοι, δημιουργὸν Πατέρα Θεὸν ὑμνεῖτε, τὸν συγκαταβάντε Λόγον, καὶ τὸ πῦρ εἰς δρόσον μεταποιήσαντα, καὶ ὑπερψοῦτε τὸ πᾶσι ζωὴν παρέχον, Πνεῦμα πανάγιον εἰς τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ Θ'. Ὁ Εἰρμός.

**» Ἐφριξε πᾶσα ἀκοή τὴν ἀπὸρρήτον Θεοῦ συγκατάβασιν, ὅπως
» ὁ Ὑψιστος ἐκὼν κατήλθε μέχρι καὶ σώματος, Παρθενικῆς ἀπὸ
» γαστρὸς, γενόμενος ἄνθρωπος· διὸ τὴν ἄχραντον Θεοτόκον
οἱ πιστοὶ μεγαλύνομεν.**

**Ἴνα σου δείξης ἐμφανῶς, τὴν ἀπόρρητον δευτέραν κατάβασιν,
ὅπως ὁ Ὑψιστος, Θεὸς ὄφθησῃ ἐστῶς ἐν μέσῳ θεῶν, τοῖς Ἀποστολοῖς ἐν Θαβῶρ, Μωσεῖ σὺν Ἡλίᾳ τε, ἀρρήτως ἐλαμψας· διὸ πάντες σε, Χριστέ, μεγαλύνομεν.**

**Δεῦτέ μοι πείθεσθε λαοὶ, ἀναβάντες εἰς τὸ ὄρος τὸ ἅγιον,
τὸ ἐπουράνιον, αὐλῶς στῶμεν ἐν πόλει ζῶντος θεοῦ· καὶ ἐποπτεύσωμεν νοὶ Θεότητα αὐλον, Πατρὸς καὶ Πνεύματος, ἐν Υἱῷ μονογενεῖ ἀποστράπτουσαν.**

Ἔθελξας πόθῳ με, Χριστέ, καὶ ἠλλοίωσας τῷ θείῳ σου ἔρωτι· ἀλλὰ κατάφλεξον, πυρὶ αὐλῶ, τὰς ἁμαρτίας μου, καὶ ἐμπλησθῆναι τῆς ἐν σοὶ τρυφῆς καταξιώσον, ἵνα τὰς δύο σκιρτῶν μεγαλύνω, ἀγαθῆ, παρουσίας σου.

Τοῦ Ἀγίου.

Τύπον τῆς ἀγνῆς λοχείας σου.

Εὖρες τὰ τῶν πόνων ἐπαθλα, ἐν οὐρανίοις σκηνώμασιν, Αἰμιλιανέ, νῦν κατοικῶν ἀξιούμενος, τῶν Μαρτύρων σὺν θείοις στρατεύμασιν, ὡς θεῖος Ἱεράρχης, Ἱερομάρτυς ὑπερθαύμαστος.

Λόγου καὶ σοφίας ἄριστε, κεκοσμημένος καθωράθης τοῖς δόγ-

μασιν, Αίμιλιανέ· διὸ Χριστὸς ἐστεφάνωσε τὴν τιμίαν σου κόραν, πανόλβιε· καὶ νῦν ἐκδυσωπεῖται, ὑπὲρ ἡμῶν σοῦ ἱκετεύοντας.

Πύλας οὐρανόους, ὅσιε, ἀναπετάσας ὁ Δεσπότης ἐδέξατο, Αἰμιλιανέ, τὴν σὴν ψυχὴν ἀναψύξεως καταπύσας ἐν τόποις ὡς δίκαιος· καὶ νῦν περιπολεύεις, περὶ τὸν θρόνον τοῦ παντάνακτος.

Θεοτοκίον.

Ω τῶν ὑπὲρ νοῦν θαυμάτων σου! σὺ γὰρ παρθένε μόνη πάλαι γενε δέσποινα, πᾶσι δέδωκας κατανοεῖν τὸ κινιότατον θιῦμα, πάλαι γενε, τῆς σῆς κηρύσεως· διὸ ἀκαταπαύστως σέ, Θεοτόκε, μεγαλύνομεν.

Καταβασίαι. Σταυρὸν χαράξας Μωσῆς . . .
μέχρις Η'.

Εἶτα στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Εἶτα ὁ Εἰρμὸς τῆς Καταβασίας.

Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παρχδεῖσος, ἀγεωργήτως βλαστήσασα Χριστὸν, ὑφ' οὗ τὸ τοῦ Σταυροῦ ζωηφόρον ἐν γῆ πεφυτούργηται δένδρον. Διὸ νῦν ὑψουμένου, προσκυνοῦντες αὐτὸν, σέ μεγαλύνομεν.

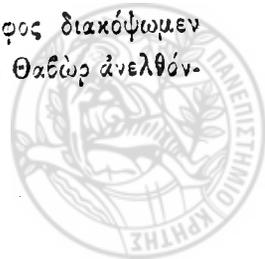
Ἐξαποστειλᾶριον τοῦ Ἀγίου.

Τοῖς Μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Οτε ὁ θῆρ ἐφώρμησε κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, Λέων ὁ δυσσεβέστατος καὶ παμπόνηρος ἀναξ, μὴ προσκυνεῖσθαι κελεύσας τὰς πανσέπτους εἰκόνας, τότε στεβρῶς διήλεγξας, Αἰμιλιανέ καρτερόφρων, τὴν βδελυρὰν, θεομάχον αἴρεισιν τοῦ τυρρᾶννου, ὑφ' οὗ πικρὰς ὑπήνεγκας ἐξορίας καὶ θλίψεις.

Τῆς ἑορτῆς, ὅμοιον.

Οὶ δόξης ἐφιέμενοι ἀληθῶς τῆς ἐνθέου, τὸ νέφος διακόψωμεν τοῦ γεώδους σαρκίου, μετάρσιοι πρὸς τὸ ὄρος τὸ Θαβῶρ ἀνελθόν-

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ,

τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

Τροπάριον τῆς ἑορτῆς, καὶ τοῦ Ἁγίου.

Κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Ὁ Ἀπόστολος.

Προκειμενον, ἦχος βαρὺς.

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ Ὁσίου αὐτοῦ.

Στίχος.

Τί ἀνταποδώσομεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν;

Πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς Παύλου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ἄδελφοί, πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν, καὶ ὑπέικετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες· ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι, καὶ μὴ στενάζοντες ἀλυσιτελῆς γὰρ ὑμῖν τοῦτο. Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν· πεποίθαμεν γὰρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσι καλῶς θέλοντες ἀναστρέφασθαι· περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν, ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, κατῆρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ, εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἄλληλουῖα. ἦχος πλ. α΄.

Εὐαγγέλιον.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς. Ταῦτα ἐντέλλομαι

ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσχετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. Μνημονεύετε τοῦ λόγου, οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· οὐκ ἐστὶ δούλος μεῖζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. Ἄλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἴδονται τὸν πέμψαντά με. Εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἀμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφρασι οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτῶν. Ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ. Εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς, ἀ οὐδεὶς ἄλλος πεποίηκεν, ἀμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ καὶ ἐωράκασι, καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν Πατέρα μου. Ἄλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν· Ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν. Ὡταν δὲ ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ Πατρὸς, (τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται), ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ· καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστέ. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. Ἀποσυναγωγούς ποιήσουσιν ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ.

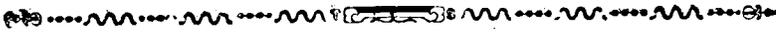
Μεγαλυνάριον.

Τῶν εἰκονομάχων τὸν νικητὴν, καὶ Ὁρθοδοξίας κραταῖον ὁμολογητὴν, τὸν ἐν Ἱεράρχαις ὑπέρλαμπρον φωστῆρα, τὸν πρόεδρον Κυζίκου, πάντες τιμῆσωμεν.

Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον.

Καὶ ἀπόλυσις.

ΔΟΞΑΣΤΙΚΑ

μελοποιηθέντα

παρά

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΟΥ.

Δόξα τῶν Ἑσπερίων.

Ἦχος λ̣ π̣ Πα.

Ν ε ε δο ο ο ξα Πα α τρι ι ι ι και αι αι Υι υι

μ Δ και α γι ι ω Πνε ευ μα α α η τι π

Β ι ον εν θε ε ε ο ο ον α α σκη η α σας Δ

βη μα α α θε ε ε ο ο ον ου ου ουκ ε ε ε πτο η

η η θης χ Δι μι λι α α νε πα τηρ η η η η

μων ο ο ο ο ο σι ι ι ι ρι ι ι ι

ε π τον Σταυ ρο ον γαρ του Χρι ι στου ου ου ου ο

πλι ι σα με ο γο ος Δ και την μα χαι ρα αν του

Πνε ε ε ε ε ε ευ μα α α του Πνε ε ευ μα

το ο ο ο ο ο ος ρ αν δρει ω ωως η η ηγω νε

ι ι ι ι ηι ι ι ι σω χ κα τα του θη ρο

ο ο ος του α λα α α α στο ο θ ο ρος και της αι

ρε ε σε εως η η η η λε ε ε εγ ξας το δυ υ υ

υ υ υ σ σε ε ε τω δυ υ σ σε ε βε ες δι ο κει

αι αι α α ανε ε δει ει ει χθη η η η η η γς μαρ τυ

ρων ι ι σο στ α α α σι ι ι ι ος και ο

μο λο γη τω ω ωων εν δο ξο ο ο ο τα α α α

τος ρως ποι μην α α λη η θι ι νο ο ο ο ο ο ος

προ κιν δυ νευ ω ωων της πι ι ι ι ι στε ε ε ε

λε ε ε ε ως ρ και δι δα ασκα αλο ος της α λη

θει ει ει θι ας και νυν ε εν πα α αρ ρη η

σι ι α τω θρο νω του Χρι στου ου ουουπα ρι

στα α α α με ε ε ε νος μη δι α λι ι πη η ηςπερ

σθς ε θ ε ε ε λε ε ε ευ ων υ περ ει ρη η

νη η ης τουου χο ο ο σμουου ου ου ου ου ρ και της ποι

μνη ης σου ε ε εν δο ο ο ο ξε

Ἔτερον. Δόξα τῶν Ἀποστίχων.

Ἦχος Ἀ Νη.

Δ ο ξα Πα α τρι ι και Υι υι ω λ και α γι ω ω

Πνε ε ε ε ευ μα α α α τι

Τ ης θε ο ο τη το ο ο ο ος σου Χρι ι στε τω

ρω τι λαμπρ υ νο με νο ο ο ος τη η η η ην ψ υ

χη η η η η η η ην Αι μι λι α νο ο ο ος

ο ο θει ει ει ος ει εις ο ο ορος των α ρε

τω ω ω ων ε ε πα αρ θει ει ει ει ει εις εις

γεν νοι αι ως υ υ υ πε ρη η η η η θλη η

η η σε τυ ραννων ου ουκ ε πτη η ξε ε εν α α

πει ει ει λα α α αρ ου θυ υ μον ου δε υ

πε ε ε ε ρο ρι ι ι ι ι ι ε ι ι ι ι ι αρ

αλ λως ποι μην α αλη η θι ι νο ο ο ο ο ος

ε δω κε ε ε εν ε α αυ το ο ο ο ο ο ο ον

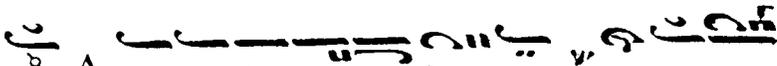
υ πε ε ερ τω ω ων προ βα α α α α τω ω

ω ων σου δι ο ο ο ο ο ο συ υ υ υ υ υν α αυ

τω ω ω ω ω ω ω και νω νοι ους η η

μα αρ ποι οι οι οι οι οι οι οι οι οι η *

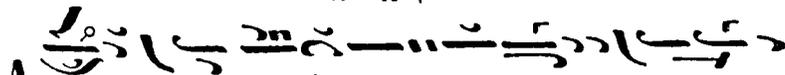

 σον ^Δ της σης δο ο ο ξη η ης ηλ εις τους αι

 αι αι ω ω ω ω νας

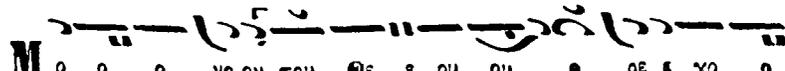
Δόξα, τῶν Αἰώνων.

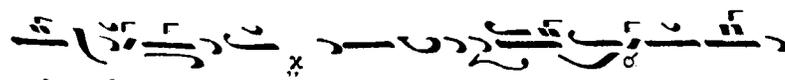
Ἦχος Ἀ ᾠ Πα.

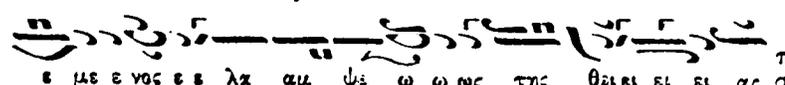

 Δ ο ο ο ο ξα Πα α τρι ι ι ι και αι αι

 Γι υι ω ^χ και α γι ι ω ω Πνε ε ε ε ευ

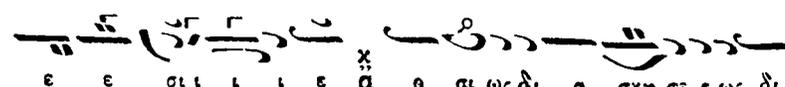

 μα α α α τι π ρ

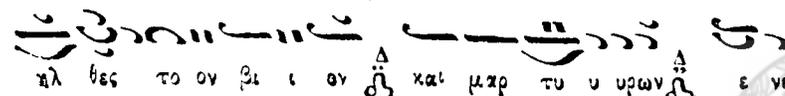

M ο α ο νοον του Θε ε ου ου ο ρε ε γο ο

 ο με ε ε ε νος ^χ και αυ του τυχει ει ει ει ν ε φι ι

 ε με ε νος ε ε λα αμ ψι ω ω ως της θαι ει ει ει ας ρ

 Ι ε ρα α α ηλ α α ρχα Κυ ρι ι ου Θε ε οπε

 ε ε σι ι ι ι ε ^χ ο αι ως δι α ακη σε ε ως δι

 ηλ θες το ον βι ι ον ^Δ και μαρ τυ υ υ των ^Δ ε νε

δ. υ σωωστερ ρο ο ο ο τη η η η τα ρ̣ οθεν

δι αμ φο τε ερω ων εκ λ̣α α α α κ α α α

αμ ψκ α α ας ρ̣ δι πλου ους και αι τους στε ε φα

νοους ε κο ο μι ι σω ρ̣ πκ ρκ του νε ε ε ε μο ο

ο ον τος ρ̣ το στε ε φο ρς το α α α α

φθα α αρ τον ρ̣ ω και πα ρι ι στα με ε νος Αι μι λι

α νε ε α ξι ι α α α γα α α α στε ρ̣ πρε

ε ε ε ε ε ε ε οβε ε ε ε πρε ε οβε ευ

ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ρ̣ εικ το σω θη η η

ναι τα α ας ψυ χα ας η η μω ω ω ων

